

ΑΘΗΝΑΙΟΝ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Ἐκδιδόμενον δις τοῦ μηνός.

ΥΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ.

ΕΤΟΣ Α΄. ΑΘΗΝΑΙ, τὴν 20 Αὐγούστου 1857. ΦΥΛΛ. 5

ΠΑΟΥΛΑ Η ΕΚ ΒΑΣΤΙΑΣ. (1)

Διήγημα Κορσικόν.

— Ἄπιστε! Καθ' ἣν στιγμήν οἱ Γενοῦται ἦσαν ἔτοιμοι νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν διὰ τῆς Πύλης τοῦ Ἐσταυρωμένου, σὺ ἔδειξες εἰς τὸν Γάλλον στρατηγὸν τὴν οἰκίαν τοῦ Βιβάλδι, ὡς τὴν εὐκολωτέραν πρὸς εἰσπήδησιν.

— Τρομερὰ ψεύδη! κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν ἰσάμην ὄπισθεν τοῦ Λέοντος καὶ ἀπὸ τῆς λέμβου μου ἔπεμψα εἰς τὸν Ἄδην πλείστους ἐκ τῶν ἐπιζητούντων τὰ τεῖχνη Λιγυστινούς (2) καὶ Γάλλους.

Τοιοιτοτρόπως διεφιλονεῖκουν ἐν τῷ καταλύματι τοῦ Ἁγίου Ἰακώβ παρὰ τὸν λιμένα τῆς Βαστίας δύο γεννητοὶ νέοι Κορσικανοί· τούτων δὲ ὁ εἷς ἦτο στρατιώτης τῆς γραμμῆς καὶ ὁ ἕτερος δεκανεὺς ἐν τῇ ναυτοφυλακῇ.

Τοῦτο συνέβαινε κατὰ τὸ 1768, καθ' ἣν ἡμέραν ἡ Κορσικὴ μετὰ τὰς ἡρωϊκώτερας αὐτῆς πράξεις πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῆς κυριαρχίας τῶν Γενοῦιτῶν ἠττήθη καὶ ὑπετάχθη τῇ συμπράξει τῶν Γάλλων, εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Ἁγίου Γε-

(1) Πόλις τῆς Κορσικῆς ἀνήκουσα εἰς τὴν Γαλλίαν.

(2) Ἦτοι ἐκ τῆς Λιγυστικῆς ἢ Λιγυστινῆς (Λατ. Liguria), ἐπαρχίας Ἰταλικῆς.

ωργίου. Τὸ ξηνοδοχεῖον ἐκεῖνο ἔβριθε στρατιωτῶν καὶ ναυ-
τικῶν Γάλλων Λιγυριῶν καὶ Κορσικανῶν, οἵτινες μεθ' ὑ-
βριστικῆς θρασύτητος ἐξεθείαζον τὴν κατὰ τὴν μάχην ἀν-
δρίαν των καὶ τὴν γενναϊότητα τῶν εἰσβαλόντων.

Ὁ οἶνος καὶ ἡ ἐθνικὴ φιλοτιμία τοσοῦτον ἤναπτον τὴν ἔρι-
ν τῶν δύο ἐκείνων ὥστε ἦσαν ἤδη ἔτοιμοι νὰ μαχίροκτυπιθῶσιν,
ἐὰν ἡ παρουσία τῆς χαριστάτης κόρης τοῦ ξηνοδόχου, ἐπι-
τηδείας νὰ φέρῃ ποτὰ καὶ φαγητὸν εἰς ἕκαττον ἐξ αὐτῶν,
καὶ νὰ γλυκοκυττάζῃ τοὺς μᾶλλον ἀναμμένους εἰς τὴν φι-
λονεικίαν δὲν ἐπροσπάθη νὰ τοὺς καταπραύνη.

Ἡ Πάουλα, εὐχαριστηθεῖσα διὰ τὸν θρίμυθόν της ὑπε-
ξέφυγε ἐκ τῶν ταραχωδεστάτων φιλονεικιῶν, ὅπως ὑπηρετήσῃ
πλοίαρχόν τινα, πρὸ ὀλίγου ἐν τῷ ξηνοδοχεῖῳ εἰσελθόντα
καὶ διατάξαντα κάτι τι πρὸς δεῖπνον του. Ὁ νεοελθεῖς το-
ποθετηθεὶς μακρὰν τῶν ἄλλων, ἐκάθητο εἰς τράπεζαν, ἀπέναντι
εὐπρεποῦς νεανίου ἐνδεδυμένου κατὰ τὸ ἔθος τῆς νήσου.

— Γενούτα σὺ μὲν προσφέρεις δαψιλεῖς χαιρετισμοὺς εἰς
τὴν Πάουλαν, ἐνῶ αὐτὴ ἀπεναντίας μένει ψυχρὰ ἐνώπιον ἐνὸς
Λιγυστίνου.

— Μὰ τὸν ἅγιον Γεώργιον! Κορσικανὲ μὲ ὑβρίζεις· ἐγὼ
καλοῦμαι Ἀμεδαῖος, ἐκ τοῦ Ἁγ. Πέτρου τῆς Ἀρένης. Ἐξέλιθε
τοῦ μέρους τούτου, καὶ βλέπομεν ἂν θὰ ἐπιστρέψῃς· βλέ-
πομεν ἂν θὰ σὲ ἀφήσω εἰς τὴν ζωὴν.

Ὁ νέος κορσικανὸς ἀπεποιήθη τοῦ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ξηνο-
δοχείου. Ἡ δὲ Πάουλα ἔτρεξε νὰ κατασβέσῃ ἔριδα ἀναφθεῖ-
σαν ἐξ αἰτίας της. Καθησύχασε τὴν θύελλαν, ἐπράυνε τοὺς
δύο ἀντερκστάς, καὶ ἠθέλησε νὰ δώσῃ πρὸς ἀλλήλους τὴν
χεῖρα καὶ νὰ πῶσιν πρὸς σωτηρίαν τῆς δαμασθείσης ἀλλ'
οὐχὶ ἠττηθείσης Κορσικῆς.

— Καὶ ἐγὼ καλοῦμαι Βῆτος Βικκιαγαλοῦπος — εἶπεν
εἰς τὸν Λιγυστίνον ὁ νέος Κόρσος, ἅμα ἠθάνθη ἐκυτὸν ἐ-
λευθέρων τῆς ὀργῆς. Ὁ πλοίαρχος ἐδείκνυσεν ἡσύχιος καὶ ἔ-

πειτα ἄφησε τὸ Ξενοδοχεῖον χειρετῶν τὴν Πάουλαν καὶ τὸν Βίτον, οἵτινες ἐναργῶς ἐφάνετο ὅτι ἦταν ἐρασταί. Τὰ φύλλα κατὰ τὸ μελγχολικὸν φθινόπωρον ἐγκαταλείπουσι τὸ δένδρον τῶν, οἱ φίλοι τῆς παιδικῆς ἡλικίας καθίστανται ξένοι κατὰ τὴν νεανικὴν αὐτῶν ἡλικίαν· ἀλλ' ὁ ἔρωσ δὲν ἀποσπᾶται ἐκ τῆς καρδίας, εἰς ἣν ἄπαξ ἰσχυρῶς προσκωληθῆ. Ὁ Ἀμεδαῖος ἐπέστρεψεν εἰς τὸ πλοῖόν του, διέταξε νὰ ἀναπετάσουν τὰ ἱστία, ἵνα κινήσῃ διὰ τὴν Βρασίλιαν (1) ἐπροσπάθησε νὰ λησμονήσῃ τὴν Πάουλαν, οὔτε πλέον εἰσηγήθη εἰς τὸ κατάλυμα τοῦ Ἁγ. Ἰακώβου· ἀλλ' ἡ καρδία του ἦτο βαθέως τετρωμένη, καὶ ἐκ τῆς Βαστίας δὲν ἠδύναντο νὰ ἀπομακρύνῃ τὸν πόδα του. Παρῆλθον δώδεκα ἡμέραι ἀπὸ τῆς προεκτεθείσης σκηνῆς, ὅτε ὁ Βίτος Βακκιαγαλοῦπος ζήλοτυπῶν πρὸς τὸν πλοίαρχον Αὐγυστίνον, ὃν δὲν ἔβλεπεν ἀναχωροῦντα ἐκ τῆς Βαστίας, κατελήφθη ὑπὸ τοιαύτης ἀδημονίας, ὥστε προσέφερε τὴν συζυγικὴν του χεῖρα πρὸς τὴν Πάουλαν, καὶ τῇ ὑπεσχέθη νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἐνθα ἔζη θεῖός του τις, ὅστις ἀπειράκις τὸν παρεκάλεσε νὰ ὑπάγῃ νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ. Ὁ πατὴρ τῆς Πάουλας συγκατετέθη εἰς τὸν προταθέντα γάμον, καὶ κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς εὐτυχοῦς ταύτης τῆς μνηστείας ἡμέρας ὁ Βίτος παρεκάλεσε τὴν Πάουλαν, νὰ ἐξέλθῃ μετ' αὐτοῦ πρὸς διασκέδασιν.

Ὁ οὐρανὸς ἦτο γαλήνιος, ἡ θάλασσα ἤρεμος, ὡς ἡ ψυχὴ τοῦ δικαίου· μαγικὴ καὶ θελκτικὴ ἦτο ἡ ὄψις τῆς δύσεως, ὡς ἡ τελευταία τῆς εὐδαιμονίας ἡμέρα.

— Πάουλα, ἃς ἐξέλθωμεν τοῦ λιμένος ἃς ἀπολαύσωμεν μᾶλλον ἐλευθέραν τὴν θέαν θαλάσσης ἀπείρου, καὶ ἀτελευτήτου, ὡς ὁ ἔρωσ ὅστις μᾶς ἐνόηει· Πρὸς τὸ σπήλαιον τοῦ Κορσικοῦ ἀκρωτηρίου!

— Δὲν βλέπεις τὸ σκοτεινὸν ἐκεῖνο νερὸς, ὅπερ πρὸς νότον

(1) Πόλις τῆς Σαρδηνίας.

ἐγείρεται; Δὲν ἀκούεις τὸν συριγμὸν τῆς ἀλκυῶνος, ἥτις ἀγγέλει τρικυμίαν;

— Μὰ τὴν Παναγίην μας! ὁ συριγμὸς τῆς ἀλκυῶνος εἶνε ἄσμα ἔρωτος; οἱ ἄνεμοι τοῦ Ἀπεννίνου διώκουσι τὰ νέρη. Ἐλθέ, Πάουλα ὑπάγωμεν εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ Κορσικοῦ Ἀκρωτηρίου.

— Βιτέ μου, δὲν φοβεῖσαι σύ τὰ πνεύματα τῆς θαλάσσης, τὰς περιπετείας τρικυμιώδους νυκτός;

— Ὅχι Πάουλα! τὰ πνεύματα τῆς θαλάσσης εἶνε σύμβολον τῆς μεγαλειότητος τοῦ Θεοῦ, παρηγοροῦν τοὺς λυπημένους, οἵτινες ἐμπιστεύονται εἰς αὐτὰ τῆς καρδίας των τὰ μυστήρια. Ἐλθέ εἰς τὸ Κορσικὸν ἀκρωτήριο.

— Ὁ ἥλιος ἔδυσε, ἡ ἀλκυὼν ψάλλει πάλιν τὰ νέρη πικνοῦνται. Βίτε, φοβοῦμαι διὰ σέ.

Ἡ νεῆσις τελευταίον ἐνέδωσε. Ἐντὸς ὀλίγου οἱ δύο ἐρασταὶ ἤλθον εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς γῆς, ἥτις ὀδηγεῖ πρὸς τὸ Κορσικὸν ἀκρωτήριο. Εἰσῆλθον εἰς τὸ σπήλαιον πλήρεις ἔρωτος, καὶ δεόμενοι τοῦ Θεοῦ νὰ τύχωσι τῆς παρασκευασθείσης παρ' αὐτῶν εὐτυχίας.

Μόλις εἶχε δύσει ὁ ἥλιος ὅτε πνεύσας βίαιος ἄνεμος ἐξήγειρε τὴν ὄργην τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς θαλάσσης. Τὰ κύματα ἀφρίζουσι, πλῆσσοιτα μανιωδῶς τὰ νῶτα τοῦ σπηλαιίου. Ἀναβαίνουσιν, εἰσδύουσιν εἰς τὴν ὥπην αὐτοῦ καὶ οἱ εὐδαίμονες ἐρατταὶ κινδυνεύουσι νὰ καταποντισθῶσιν. Πέριξ αὐτῶν σκότος καὶ ἐρημία· πᾶσα ἤδη λέμβος, πᾶν πλοῖον ἐχχυρώθη εἰς τὸν λιμένα. Τί θὰ κάμωσιν οἱ δυστυχεῖς, οἵτινες δὲν δύνανται πλέον νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν ὁδὸν, ἣν ἡ μανία τῆς θαλάσσης ἀφῆρσεν;

— Βιτέ μου δὲν σέ τὸ εἶπα; ἄς μὲ θάψη ἡ θάλασσα ἀλλὰ μετὰ σοῦ, ἀνέκραξεν ἡ Πάουλα, ἀπηλπισμένη κατὰ τὴν τρομερὰν ἐκείνην στιγμήν καὶ ἀναβάσα ἐπὶ τῆς ὀξείας ἄκρας τοῦ σκοπέλου ἐξέβαλε τὸ λευκὸν κεφαλόδεσμὸν τῆς

ἵνα ὑψώσῃ σημεῖον βοήθειας. Ὁ Βίτος τὴν συνέσφιγξε καὶ μεθ' ὅσης ἠδύνατο πνοῆς ἐφύσησε τὸ ἐπὶ τῆς ζώνης του κεράτιον, ὅπως προτκαλέσῃ πλοιάριόν τι πρὸς σωτηρίαν των.

Ἰζραν ὄλην διήρκεσεν ἡ ἀγωνία των, δεινότερα τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ὅτε μία γαλέα κινήσασα ἐκ τοῦ λιμένος, διευθύνθη πρὸς τὸ Κορσικὸν ἀκρωτήριον.

— Ἐσώθημεν, Πάουλα, ἐσώθημεν· καὶ οὕτω λέγων, καὶ καταςπαζόμενος τὴν ἐρωμένην του καταβαίνει μετ' αὐτῆς εἰς τὴν θάλασσαν, ἵνα πηδήσωσιν εἰς τὴν λέμβον, ἣτις ἤρχετο νὰ τοὺς λάβῃ.

— Πρὸς τὸν σκόπελον, πρὸς τὸν σκόπελον, ἐφώναζον ἀλληλοδιδόχως τρεῖς ἄνθρωποι ἀπὸ τῆς λέμβου· καὶ ἦσαν ἤδη ἔτοιμοι νὰ ἐγγίσωσι τὴν ἄκραν τοῦ Ἀκρωτηρίου, ὅτε ὀργίλον κύμα ἀπεμάκρυνεν αὐτοὺς ἰκανὸν διάστημα. Δὲν ἀπεχώρησαν ὅμως· μετ' ὀλίγον εὐρίσκοντο πάλιν πλησίον τοῦ σκοπέλου· ἀλλ' οἱ δύο ἄνθρωποι, οὓς ἤλθον νὰ σώσωσι καὶ ὀδηγήσωσιν εἰς τὸν λιμένα, ἀφανισθέντες καὶ καταποντισθέντες ὑπὸ τῆς θαλάσσης, δὲν ἔτεινον πρὸς τοὺς ἐλευθερωτάς τωι πλέον τοῦ βραχίονας.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς βοῆς τῆς τρικυμίας, καὶ τοῦ μυκηθμοῦ τῶν κυμάτων, ἄτινα ἐμάστιζον τοὺς σκοπέλους· ἐκείνους, ἠκούθη φωνὴ ἀνθρώπου, μεγαλοφώνως κράζοντος: — Χίλια δουκάτα ἔχει ὅστις τὴν σώσει. — Ἦτον ὁ Βίτος, ὅστις μετὰ μεγίστης δυσκολίας ἐξέβαλεν ἐκτὸς τῶν μαινομένων κυμάτων τὴν κεφαλὴν, ὅπως ζητήσῃ εὐσπλαγχνίαν, τοῦλάχιστον διὰ τὴν Πάουλαν, ἣτις ὑπῆρχεν ἐν τῷ πνίγεσθαι.

— Ταχέως εἰς τὰ κύματα κράζει ὁ κυβερνήτης εἰς τοὺς δύο του ἀνθρώπους. Ὁ Βίτος ἐξήχθη πρότερος τῶν κυμάτων, ἀλλὰ μὲ κρανίον κατεθραυσμένον ἐπὶ τῶν σκοπέλων, ἐξήχθη πτωμα· ἡ δὲ Πάουλα ἠμιζῶσα ἀπετέθη εἰς τὸ πλοῖον.

— Εἰς τὸν λιμένα, εἰς τὸν λιμένα καὶ ταχέως· τὴν δύναμίν σας εἰς τὰς κώπας, γενναῖοι μου, ἐκρύγατε τότε ὁ πλοῖαρχ-

χος καταρῶμενος· τὰ σκότη, ἄτινα ἀπέκρυπτον τὴν ὄψιν τῆς ἐλευθερωθείσης παρ' αὐτοῦ νεάνιδος.

Ἐπραύνετο ὁ ἄνεμος, ἐπινέκαμπτεν ἡ ἡρεμία εἰς τὴν θάλασσαν, ὅτε ἡ ναῦς εἰσῆρχετο εἰς τὸν λιμένα. Ἡ Πάουλα ἀνοίξασα τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶδεν ἑαυτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἀμεδαίου. — Προτιμῶ ν' ἀποθάνω ἢ νὰ σωθῶ ὑπὸ σοῦ — ἀνέκραξεν ἡ δυστυχὴς, καὶ ἐρίλησε τῷ πτώμα τοῦ νεκροῦ Βίτου, ὅστις ἔμενον εἰσέτι ἐπὶ τοῦ πλοίου.

Κομισθεῖσα εἰς τὴν Βαστίαν, καὶ ἀποδοθεῖσα εἰς τοὺς γονεῖς τῆς, ἡ Πάουλα, ἠσθένησε τοσοῦτον βραδέως, ὥστε μετὰ δύο μῆνας ἐπανέυρε τὸν σύζυγόν τῆς εἰς τὸν Οὐρανόν. Πολλοὶ διηγοῦνται, ὅτι ἀπολίσασα τὸ λογικόν τῆς ἐρίφηθη εἰς τὴν θάλασσαν πλησίον τοῦ ἀπαισίου ἀκρωτηρίου, ὅπως ἀποθάνῃ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ἐξ ἧς ὁ Βίτος ἐξεβλήθη πτώμα.

Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὸ Σπήλαιον τοῦ Κορσικῶ Ἀκρωτηρίου παρὰ τὴν Βαστίαν, ἀναμνησκέται τοῦ θλιβεροῦ τέλους τῶν ἀπερισκέπτων καὶ δυστυχῶν ἐκαίνων ἐραστῶν.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικῶ).

Ο ΛΕΩΝ.

Μὴν ὑποπτεύσῃ ὁ ἀναγνώτης ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ προκειμένου ἄρθρου ὅτι προτίθεται νὰ διδάξῃ αὐτὸν τί πράγμα εἶναι ὁ λέων, εἰς ποίαν κλάσιν ζῶων φυσιολογικῶς ἀνήκει, τὴν ζωὴν αὐτοῦ, τὸ ἦθος του, κ.τ.λ. — Ἀφίνω ταῦτα εἰς τὰς φυσικὰς ἱστορίας, ἢ εἰδικώτερον εἰς τὰς ζωολογίας, τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθόσον οὐδεὶς τῶν ἀναγνωστῶν μου ὑπάρχει πιστεύω ὁ μὴ ἀναγνώσας, ὡς κ' ἐγὼ, κατὰ τὰ νηπιακὰ αὐτοῦ ἔτη, ἐπὶ τῶν βιβρίων ἀλληλοδιδασκτικῶν τινῶν σχολείου, μικρὰν τινὰ φυσικὴν ἱστορίαν, *illustrée* μάλιστα, παρ' ἧς νὰ ἐδιδάχθη βεβαίως ὅτι ὁ λέων εἶνε ὁ βασιλεὺς τῶν τετραπόδων ζῶων ἐμπροστίαις, εἶτα δὲ, ὅτι οὐ-

Ο ΛΕΩΝ.

δέποτε λησμονεῖ εὐεργεσίαν γενομένην αὐτῷ, καὶ ἄλλα πολ-
λὰ περίεργα.

Σκοπὸς κύριος τοῦ προκειμένου ἄρθρου εἶνε νὰ διηγηθῇ
ὀλίγα τιὰ περὶ τῆς κατὰ τὴν Ἀφρικὴν λεοντοθηρίας τοῦ δια-
σήμευ Γεράρδου, οὗτινος ἡ ὡς λεοντομάχου φήμη ἀνά πᾶ-
σαν Εὐρώπην ἦκεν ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν.

Τίς ὁ Γεράρδος (Gerard) οὗτος ; μ' ἐρωτήσῃ τις ἴσως· περὶ
τούτου δὲν ἐνδιαφέρομαι, οὔτε ὑπεσχέθην βιογραφίαν τοῦ Γε-
ράρδου εἰς τὸν ἀναγνώστην μου, ἀρκεῖ, νομίζω, εἰς αὐτὸν
νὰ γνωρίζῃ ὅ,τι καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἐγνωρίζω περὶ αὐτοῦ, ὅτι
δηλαδὴ ὁ Gerard οὗτος εἶνε ὑπολογαγὸς τῶν σπαχιδῶν
ἐν τῷ κατὰ τὴν Ἀφρικὴν Γαλλικῷ στρατῷ· ἀγροῦ δὲ ὡς
λεοντοθήραν θέλω παρουσιάσει αὐτὸν εἰς τοὺς ἀναγνώστας
(καὶ τὰς ἀναγνώστριάς μου,) ἃς ἀρκεσθῆτε· ν' ἀναγνώσῃ τῆς
κατωτέρω περὶ τῆς κατὰ τὴν Ἀφρικὴν λεοντοθηρίας αὐτοῦ
ἱστορίας, ἃς ἀποσπῶ ἐκ τοῦ συγγράμματος, ὅπερ αὐτὸς οὐ-

τος ὁ Κύριος Γεράρδος ἐξέδωκεν ἐσχάτως ἐν Πάρισις (1), περιγράφων ἐν αὐτῷ μετὰ μαγευτικῆς ἀπλότητος καὶ τῆς χαρακτηριζούσης τοὺς Γάλλους στρατιωτικῆς εὐτραπείας τὰς κινδυνώδεις κατὰ τὴν Ἀφρικὴν ἐκδρομάς του.

Πρὶν ἢ ὅμως γνωρίσῃ ὁ ἀναγνώστης πῶς θηρεύει τοὺς λέοντας ὁ Κ. Γεράρδος καλὸν εἶνε βεβαίως νὰ γνωρίσῃ πρότερον πῶς θηρεύουσιν αὐτοὺς οἱ Ἄραβες, οἵτινες ἐννοεῖται, δὲν ἀρέσκονται πολὺ εἰς τὴν γείτονίαν τοῦ εὐγενοῦς αὐτοῦ ζώου· τὰς πληροφορίας δὲ ταύτας ἀρύζμαι ἐπίσης ἐκ τῆς προμνημονευθείσης συγγραφῆς τοῦ Κ. Γεράρδου. Οἱ Ἄραβες, ὡν τὰ κτήνη καὶ τὰς ἀγέλας καταστρέφει συχνότατα, καὶ λίαν ἀπλήττως δεκατίζει ὁ λέων, ἐνωρὶς βεβαίως ἐσκέφθησαν πῶς ἠδύνατο νὰ καταδιώξωσιν αὐτὸν καὶ ἀποτελεσματικῶς ἐκάστοτε νὰ τὸν ἐξολοθρεύσωσιν. Ἰδόντες ὅμως ὅτι τὸ πυροβόλον δὲν ἦτο ἰσχυρὸν ὄπλον προσβολῆς καὶ ἀμύνης κατὰ ζώου, ὑπερμέτρως μέγα ἔχοντός τὸ χάσμα τοῦ στόματος καὶ λίαν ἰσχυρὰς τὰς ὀπλὰς τῶν ποδῶν αὐτοῦ, κατέφυγον ἀναγκαίως εἰς τὸν δόλον πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ των· ἀπεφάσισαν λοιπὸν νὰ μεταχειρισθῶσι καὶ μεταχειρίζονται τὸν δόλον καὶ τὰς παγίδας πρὸς καταστροφὴν τοῦ τολμηροῦ αὐτοῦ ζώου, ὃ ρίπτει πολλάκις τυφλῶς ἢ πολλὰ του τόλμη εἰς τὰς ἐστημένους αὐτῷ παγίδας· τρεῖς μόνκι Ἀραβικαὶ φυλαὶ ἢ δύο κυριώτερον, εἰσὶν αἱ πολεμοῦσαι στήθος πρὸς στήθος τὸν λέοντα καὶ τὴν στρατηγικὴν αὐτῶν ἐκτίθησιν ἐν ἐκτάσει ὁ Κ. Γεράρδος εἰς τὴν προμνημονευθεῖσαν αὐτοῦ συγγραφῆν. Πᾶσαι δ' αἱ λοιπαὶ τῶν Ἀράβων φυλαὶ, ὡς καὶ προηγουμένως, εἶπον θηρεύουσι καὶ καταστρέφουσι διὰ τοῦ δόλου τὸν λέοντα.

Τὸ κυριώτερον μέσον πρὸς τοῦτο εἶνε ἡ *ταίφρος*. — Πρὸς

(1) *La chasse au lion par Jules Gerard, le tueur de lions, Paris, 1856.*

ἀποφυγὴν τῆς γειτονίας τῶν λεόντων οἱ Ἄραβες ἰδρύνουσι τὰς σκηνὰς αὐτῶν καὶ τὰς ποίμνας τῶν κτηνῶν των εἰς τὴν πεδιάδα, μακρὰν τῶν δασωδῶν μερῶν τῶν ὄρεων, ὅπου ὁ λέων δικαίταται πάντοτε· ἐπειδὴ δὲ ὁ λέων ἄρα νυκτώσῃ μόλις τρέπεται πρὸς ἀναζήτησιν τροφῆς καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὴν φωλεάν του ἅμα τῇ πρωΐᾳ, ἔπεται ὅτι εἰς τὰς 8 καὶ 10 λεύγας πολλάκις μακρὰν τῶν ὄρεων ἰδρυμένας σκηνὰς οὐδαμῶς εἶναι ἐπιφοβός ὁ λέων, ἐνόσφῃ εἰσι βραχεῖαι αἱ νύκτες. Ὅταν ὅμως ἐπέλθωσιν αἱ βροχαὶ καὶ τὰ ψύχη τοῦ χειμῶνος, καὶ οἱ Ἄραβες ἐκόντες ἄκόντες πλησιάζουσιν εἰς τὰ ὄρη, ὅπως προφυλάξωσι τὰς ποίμνας των καὶ ξυλευθῶσιν ἐπίσης, τότε ἐπιπίπτουσι κυρίως κατὰ τῶν ἀγέλων καὶ τῶν ποιμνίων αὐτῶν οἱ λέοντες, ὧν τὴν πείνην ἐρεθίζει ἔτι μᾶλλον τὸ ψύχος. Κατ' αὐτὴν λοιπὸν τὴν κρίσιμον περιστασίαν κατασκευάζουσιν οἱ Ἄραβες τὴν τάφρον ταύτην. Ἄνορύττουσι δηλ. λάκκον δέκα μὲν μέτρων βάθος, τεσσαρῶν δὲ ἕως πέντε εὖρος, ἔχοντα, εἰς σχῆμα φρέατος, καὶ εὐρύτερον μὲν εἰς τὸν πυθμέναν, στενότερον δὲ εἰς τὸ στόμιον, καὶ κύκλῳ τῆς τάφρου ταύτης ἰδρύνουσι τὰς σκηνὰς αὐτῶν. Μεταξὺ δ' αὐτῶν καὶ τῆς τάφρου τοποθετοῦνται αἱ ἀγέλαι καὶ τὰ ποίμνια, ἀφοῦ πρότερον τεθῶτιν φραγμοὶ τινὲς εἰς τῆς τάφρου τὸ στόμιον, ἵνα μὴ τὴν νύκτα πίπτωσιν ἐντὸς αὐτοῦ τὰ κύκλωθι εὕρισκόμενα ποίμνια· τέλος δὲ κύκλω ὀλοκλήρου τοῦ δουάρ (σκηνίτιδος ὀμάδας, συμβιούτης, καὶ συνισταμένης ἐκ 10—30 οἰκογενειῶν) ἐγείρουσι μέγαν τινὰ φράκτην ἐκ κορμῶν μεγάλων δένδρων, καὶ οὕτω ἀναμένουσι τοῦ λέοντος· τὴν ἔλευσιν ἔρχεται ὁ λέων τὴν νύκτα ἐξωθεν τοῦ δουάρ, ἀκούει τὰ βελάζοντα ποίμνια, ἢ πείνά του ἐρεθίζεται, ὁρμᾷ διὰ μιᾶς, ὑπερπηδᾷ δι' ἐνός του ἄλματος τὸν κύκλω τοῦ δουάρ κατασκευασμένον φράκτην καὶ πίπτει θρυχώμενος ἐκ λύσης καὶ ὀργῆς ἐν μέσῳ τῆς τάφρου· ἐντὸς τοῦ βράθου ἐκείνου θάνατος αἰσχρὸς καὶ ἀνά-

Ξιος τοῦ βασιλείῳ αὐτοῦ τῶν ἐρήμων ἀναμένει αὐτὸν, τὸ ἔμβλημα τῆς ἰσχύος καὶ τοῦ θάρρους, αὐτὸν, εἰς οὗ τὸν βρυχηθμὸν ἔτρεμον αἱ κοιλάδες καὶ τὰ ὄρη· Γυναῖκες, ἄνδρες, παιδιά, ὄλων τῶν σκηνῶν, αἵτινες συναποτελοῦσι τὸ δούαρ, συναθροίζονται κύκλωθι τῆς τάφρου, ὑβρίζουσιν αὐτὸν, ἐμπαιζοῦσι τὸ δυστύχημά του, καὶ διὰ πυροβολισμῶν ξύλων, λίθων καὶ παντὸς ἄλλου μέσου, φονεύουσιν μετὰ μακρῆς βασάνου τοῦ εὐγενῆς ἐκεῖνο ζῶον. Ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην τελεῖται πανήγυρις εἰς τὸ δούαρ. Ἀδύνατον νὰ περιγράψῃ τις μεθ' ὁποίων ἀλλαλαγμῶν μετὰ πόσων φωνῶν ἀγρίας χαρᾶς διάγουσι τὴν νύκτα αὐτὴν οἱ Ἄραβες, μέχρις οὗ τέλος ἐπέλθῃ ἡ ἡμέρα καὶ ἀνασύρωσι διὰ σχοινίων ἐκ τοῦ λάκκου τὸ πτώμα τοῦ τοσοῦτον ἀγενῶς θανκιωθέντος ἐχθροῦ των.

Ἔτερα μέσα καταστροφῆς τοῦ λέοντος, ἐν χρήτει παρὰ τοῖς Ἄραβιν εἶνε ἡ ἐνέδρα ἢ ὁ κρύπτης, ὡς αὐτοὶ τὴν ὀνομάζουσι· γίνεται δ' αὕτη διττῶς· εἴτε ὑπὸ γῆς, ἀνορυσομένης δηλ. τάφρου τινός, παρὰ τὴν ὁδόν, ὅθεν μέλλει νὰ διαβῇ ὁ λέων, καὶ καλυπτομένης αὐτῆς ἀνωθεν διὰ ξύλων καὶ χώματος, ἐκτὸς ὅπῃς τινός εἰς τὰ ἔμπροσθεν, δι' ἧς νὰ δύναται νὰ πυροβολήσῃ ὁ ἐνεδρεύων, ἢ ἐπὶ δένδρων.

Τοιαῦτα εἰσὶ τὰ συνήθη παρὰ τοῖς Ἄραβιν στρατηγήματα πρὸς καταστροφὴν τοῦ λέοντος. Ὁ Γεράρδος ὅμως ἀπεφάσισε νὰ πολεμήσῃ τὸ εὐγενῆς αὐτὸ ζῶον, ὅπως πραγματικῶς πρέπει εἰς λέοντα, δηλ. στῆθος πρὸς στῆθος, μόνου του, μετὰ τὴν διόρθωσιν καραβίαν του, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν νύκτα, ὅτε συνήθως περιοδεύει πρὸς ἀναζητήσιν τροφῆς ὁ λέων καὶ εἶνε ἐπομένως πολὺ κινδυνωδέστερος ἢ τὴν ἡμέραν, ἕνεκα τῆς κατεχούτης αὐτὸν πείνης. Ἄλλ' ἴσως εἶπῃ τις: « ἔχει λοιπὸν ὑπεράνθρωπὸν τι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; » πῶς γίνεται ν' ἀντιπαρατάσσεται μόνου του πρὸς λέοντα πεινῶντα, στῆθος πρὸς στῆθος, τὴν νύκτα εἰς τὰ:

ἀποτόμους ἐκείνας φάρμακας τῶν Ἀφρικανικῶν ὀρέων, μόνον ὄπλον φέρων τὴν δὶρράβδον αὐτοῦ καρβίναν καὶ τὴν πολλὰ ὀλίγον χρήσιμον εἰς θήραν λέοντος κυνηγετικὴν αὐτοῦ μάχαιραν » ; — Καὶ ὁμοῦ ἐγένει, φίλτατε ἀναγνώστα· ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὁ Κ. Γεράρδος θηρεύει οὕτω τοὺς λέοντας ἐν Ἀφρικῇ, καὶ τοὺς θηρεύει μάλιστα τοιοιουτρόπως, ὥστε οὐδεὶς σχεδὸν λέων, αἰσθανθεὶς τῆς καρβίνας του τὴν σφαίραν δύναται νὰ τὸ καυχῆθῃ πλέον· τοὺς θηρεύει πυροβολῶν κατ' αὐτῶν ὅταν τρία ἢ τέσσαρα βήματα μόλις τὸν πλησιάσῃ, διασταυρῶν δηλ. τὸ ἀέτειον βλέμμα του μετὰ τοῦ ἑλέμματος τοῦ λέοντος, τοὺς θηρεύει ἀνιζητῶν αὐτοὺς νύκτας ὅλας βροχεροῦ καὶ ψυχροῦ χειμῶνος, καὶ θηρεύων αὐτοὺς τοιοιουτρόπως κατῶρθωσε νὰ ὠνομασθῇ *λεοτοφόρος* παρ' αὐτῶν τῶν Ἀράβων, ὧν δὲν θαμβοῦνται τοσοῦτον εὐκόλως, ὡς τῶν Εὐρωπαίων, οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ν' ἀποκτήσῃ τοιαύτην παρ' αὐτοῖς φήμην ὥστε νὰ προσκαλῶσιν αὐτὸν πολλὰς λεύγας μακρόθεν Ἀραβικὰ δουάρ, ἵνα φονεύσῃ τὸν παρ' αὐτοῖς ἐγκατασταθέντα καὶ δεκατίζοντα τὰς ποιμένας των λέοντα.

Ἴνα συνοικειωθῇ ὁμοῦ ὁ ἀναγνώστης κάλλιον μετὰ τοῦ ἥρωος τούτου, καλὸν εἶνε ν' ἀναγνώσῃ καὶ τὴν διήγησιν θήρας του τινός· τοῦτο δὲ ὑπόσχομαι εἰς αὐτὸν ἐν τινι προτεχῆ ἀσθρῶ.

A. Σ. Β.

ΠΕΡΙ ΚΑΣΤΑΛΙΑΣ.

Τὶ ἦτον ἡ Κασταλία, οὐδεὶς πιστεύομεν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν ἀγνοεῖ. Ἡμεῖς προτιθέμεθα νὰ ρίψωμεν ὀλίγα ἄνθη διὰ τῶν προκειμένων γραμμῶν ἐπὶ τῆς ἐνδόξου μνείας τῆς, ἐπὶ τοῦ φεινοῦ αὐτῆς παρελθόντος, παρελθόντος οὐτινος ἢ εὐκλεία καὶ ἡ λάμψις καὶ τοῦ παρόντος δεσπόζει, καὶ τοῦ μέλλοντος ἐπὶ πολλοὺς ἐτι αἰῶνας θέλει δεσπόσει καὶ μετὰ

ταῦτα νὰ ρίψωμεν ἐν βλέμμα καὶ ἐπὶ τῆς σημερινῆς αὐτῆς καταστάσεως.

Ἡ Κασταλία, ἡ Κασταλία κρήνη, ὡς ἀποκαλεῖ αὐτὴν ὁ Στράβων (βιβλ. Η΄.) εἶνε πηγὴ ὕδατος ἐν τῇ Φωκίδι παρὰ τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν. Ὁ Πλυσανίας, ἡ μεγάλη αὕτη κιβωτὸς τῆς γεωγραφίας, ἀρχιολογίας, καὶ μυθολογίας τῆς ἀρχαιότητος, εἴκοσι πέντε ὄλα κεφάλαια εἰς τὰ κατὰ τοὺς Δελφοὺς καθιερώσας ἐν τοῖς Φωκικοῖς αὐτοῦ, λέγει περὶ αὐτῆς τὰ ἑξῆς: α Ἐκ δὲ τοῦ Γυμνασίου, τὴν εἰς ἱερὸν ἀνιόντι ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ τὸ ὕδωρ τῆς Κασταλίας ποιεῖν ἡδύον. Κατόπιν δ' ἐπιφέρει ὡς μυθολογούμενα περὶ αὐτῆς ὅτι ὠνομάσθη οὕτως ἡ πηγὴ αὕτη ἀπὸ ἐπιχωρίας γυναικὸς, οὕτω καλουμένης, ἢ κατ' ἄλλους ἀπὸ ἀνδρὸς Κασταλίου. Τινὲς ἐτυμολογοῦσι τὸ ὄνομα Κασταλία ἀπὸ τῆς λέξεως *κασταλ*, ἐμφαινούσης κατ' αὐτοὺς ἐν τῇ ἀρχικῇ Βοιωτικῇ διαλέκτῳ *ψιδυρισμόν*. Ποιητῆς δὲ τις *Παρυάσις* παρὰ Πλυσανίαν καλεῖ αὐτὴν Ἀχελωΐδα, θυγατέρα δὲ τοῦ Ἀχελώου (Πρβλ. Πλυσ. Φωκικά, Κεφ. 8). Ἡ πηγὴ αὕτη ἦν ἱερὰ τῷ Ἀπόλλωνι, προστάτῃ αὐτῆς θεωρουμένῳ (Πρβλ. Πινδάρ. Πύθ. Α΄. 74), καὶ ταῖς Μούσαις, αἵτινες ἐπεκαλοῦντο καὶ Κασταλίδες ὡς ἐκ τούτου (Martialis libr. I, Epigr. 14), καὶ Κασταλίδες νύμφαι παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ. (Εἰδύλ. Ζ΄. 148). Τούτου ἕνεκεν ἐνομιζέτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὅτι ὁ πίνων ἐκ τῆς Κασταλίας καὶ τοῦ οἴνου μουςοφρονήτου αὐτοῦ ὕδατος ἐμπορούμενος ἐγένετο ποιητῆς. Ἐνομιζέτο δὲ προσέτι ὅτι καὶ μαντικὴν δύναμιν εἶχε τὸ ὕδωρ τῆς (Πρβλ. Λουκ. Ζεὺς Τραγ. 30).

Περὶ τῆς σημερινῆς αὐτῆς καταστάσεως, ἀπαντῶμεν ἐν πρώτοις ἐν τῇ περιηγήσει τοῦ I. Buchon τὰ ἑξῆς:

α Ὀλίγα βήματα μακρὰν τοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἀγίου Ἡλίου ῥέει μικρὸν ρυάκιον εὐγενεστάτην ἔχων τὴν πηγὴν αὐτοῦ δηλ. ἀπὸ τῆς Κασταλίας κρήνης ὀλίγον ὑψηλότερον κειμένης δεξιόθεν τῆς ὁδοῦ. Χεῖμαρρὸς τι καταλείβεται ἀπὸ

Η ΚΑΣΤΑΛΙΑ.

τοῦ Παρνασσοῦ διὰ ῥωγμῆς μεταξὺ δύο ἀποτόμων βράχων, ὅθεν ὡς λέγεται κατεκρημνίσθη καὶ ὁ μυθοποιὸς Λίσσωπος ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν Δελφῶν· εἰς τὰ ἄκρα τῆς ῥωγμῆς ταύτης καταντῶν ὁ χεῖμαρρος συνθλίβεται ἐντὸς στενῆς τινοσ θολωτῆς διόδου καὶ ἐκρέει ἐντὸς τετραγώνου τινὸς δεξαμενῆς, ἐκ φύσεως μὲν ἐσκαμμένης ἐντὸς τοῦ βράχου, μεγεθυθεῖσης ὅμως κατόπιν διὰ χειρὸς ἀνθρωπίνης. Ἡ δε-

ξαμενή αὐτῆ, τριάκοντα μὲν ποδῶν μῆκος, δέκα δὲ πλάτος ἔχουσα, περιλαμβάνει τὴν διάστημον Κασταλίαν κρήνην, ἐν ἣ ἐλούετο πρὸ τοῦ χρησιμοδοτῆσαι ἡ Πυθία ».

Ταῦτά δὲ σχεδὸν πρὸς τὰ πρᾶ τοῦ Buchon λεγόμενα ἀπαντῶνται καὶ ἐν ταῖς περιηγήσεσι τοῦ Spon (Τόμ. 2, σελ. 37.), τοῦ Dodwell (Τόμ. 1 σελ. 172) καὶ τοῦ Leak (Κεφ. 20 καὶ ἐπομ.).

Ἡ Κασταλία κρήνη, εἰς ἧς τὰ νάματα πλύνουσι τὰ ἐν-δύματα των αἱ γυναῖκες τοῦ Καστρίου σήμερον, ἐπὶ βράχων καταστάτων λευκῶν καὶ λειοτάτων ἀπὸ φαιῶν καὶ τραχέων διὰ τῆς τριβῆς, ἡ Κασταλία, λέγομεν, ὀνομάζεται σήμερον βρύτις τοῦ ἁγίου Γιαννιοῦ καὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἐξῆς ἀφορμῆς: ἄνωθεν τῆς δεξιαμενῆς ἦν ὁ Κ. Buchon ἀναφέρει εἶναι ἐσκαμμένος ἐντὸς τινὸς ἀπατόμου βράχου σηκός τις, ἀρκετὰ εὐρύχωρος. ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων βεβαίως, μετασχηματισμένος ὅμως σήμερον εἰς παρσκλησίον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου. ὦ! ἐνθυμοῦμαι . . . μετὰ ποίων δακρῶν χραῖς ἐχαιρέτησα τὸ ὄνομα Byron, ὅταν εἶδον αὐτὸ κεχαραγμένον ἐντὸς τοῦ σηκοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ σκληροῦ βράχου, ὃν κατεμελάνωσαν αἱ ἐξαιτίσεις τῶν ἀναπτομένων ἐντὸς τοῦ παρσκλησίου λαμπάδων . . . πῶς ἔμεινα χαίνων πρὸ τῶν μαγικῶν ἐκεῖνων γραμμάτων, ἅτινα χεῖρ, σύρασα τὸ ξίφος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος, χεῖρ γράψασα τὸν Childe Harold, καὶ τὸν Marsfred, εἶχε γράψει ἐκεῖ ὡς μικρὸν κατὰ τοῦ ὁδόντος τοῦ χρόνου μνημεῖον, ὅτι τὸ θέρος τοῦ 1854, κατὰ φαιδρὰν μου τινὰ ἐκδρομὴν εἰς τὴν Φωκίδα, ἐξημερῶθημεν ἐν πρωΐ, μετὰ τετράωρον νυκτερινὴν πρωΐαν, εἰς Καστρί, ἐνῶ μόλις ἐχρύστου ὁ ἥλιος τὰ νάματα τοῦ ἐκτεινομένου ἀντικρῦμας Κορινθιακοῦ κόλπου, καὶ ἐπεσκεπτόμεθα μετ' ὀλίγας ὥρας τοῦ Δελφῶν καὶ τὴν Κασταλίαν! . .

Παράστασις ἐν Γαλλίᾳ τοῦ Οιδίποδος ἐπὶ Κολωνῶ.

Ἀναγινώσκωμεν εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἐνωσιν τὰ ἀκόλουθα.

Παράστασις τοῦ Οιδίποδος ἐπὶ Κολωνῶ, ἐκτελεσθεῖσα ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῆς ἐν Ὀρλεάνς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς.

Ἐρανιζόμεθα τὰς ἀκολου; λεπτομερείας περὶ τῆς ἐπισήμου ταύτης ἐορτῆς ἐκ τῆς Ἐφημερίδος ὁ Μήνυτωρ τοῦ Λουαρῆτ.

« Κατεστήσατε τὸ Ὀρλεάνς νέας Ἀθήνας, ἔλεγεν εἰς τῶν εὐύποληπτοτέρων πρὸς τὸν Ἐπίσκοπον τοῦ Ὀρλεάνς, προσκληθεῖς ὑπὸ τοῦ σεβασμίου τούτου Ἱεράρχου διὰ τὴν παράστασιν τοῦ Φιλοκτήτου. Ὅ, τι χθὲς πρὸ ὀφθαλμῶν μας εἶχομεν, ἦταν πραγματικῶς αἱ Ἀθηναί, ἀνυψωθεῖσαι μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὴν λαμπρότητος τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, μετὰ τοῦ ἀττικισμοῦ τῆς, μετὰ τῆς ἐνθουσιώδους καὶ πεφωτισμένης αἰσθήσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀληθοῦς. Ἐνώπιον τοῦ κλασικοῦ τούτου θεάτρου βλέποντες παρακαθημένους τοὺς ἡγεμόνας τῆς Ἐκκλησίας τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, ἀγάλλοντες ἐλέγομεν, ὅτι ἦσαν αἱ Ἀθηναί τοιαῦται, ὅποια ἀνεφάνησαν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Περικλέους, ὅτε ἐξοχα πνεύματα ἐπευφήμουν καὶ ἐν θριάμβῳ προέπεμπον τοὺς λόγους τοῦ Σοφοκλέους. Δύναται τις δὲ καλλίτερον νὰ εἴπῃ, ὅτι ἦσαν αἱ Ἀθηναί τοιαῦται, ὅσας φαντάζεται τις κατὰ τὰς λαμπρὰς ἡμέρας τοῦ Βασιλείου καὶ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζινοῦ, ὅτε νέοι ὀρθόδοξοι μαθηταὶ παρίστων τὰ δραματικὰ ταῦτα ἀριστουργήματα, προετοιμάζοντες διὰ τῶν φιλολογικῶν κόπων καὶ προσπαθειῶν τῶν τὴν πάλιν τῆς ἀποστολῆς καὶ τὸν θρίαμβον τῆς χριστιανικῆς εὐγλωττίας.

Ἀπὸ τῆς ἐβδόμης ὥρας ἡ μεγάλη Ἐπισκοπικὴ αἴθουσα ἦτο πλήρης καὶ ἐν τούτοις εἰς τὰ προθῆρα τοῦ Ἐπισκοπικοῦ παλατίου ὑπῆρχε τόσον πλῆθος συστρωρῶν, ἐξαιτῶν θέσιν, ὥστε οἱ συγκεχυμένοι θόρυβοι τοῦ κατέπινον τοῦ πρώτου στίχου τῶν νέων ὑποκριτῶν.

Εἰς τὴν πρώτην σειράν, πλησίον τοῦ Ἐπισκόπου τοῦ Ὀρλεάνς διεκρίνετο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Τοῦρ, ὅστις καὶ προέδρευε τῆς συνεδριάσεως. Μεταξὺ τῶν κορυφαίων φιλόλογων ἦσαν οἱ ΚΚ: Βιλλεμέν, Σαιν Μάρκ Γιραρδέν, Πανέν, μέλη τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, Χάζ, Λένορμαν καὶ Ρενιέρρος, μέλη τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιγραφῶν κτλ. Ὁ Κ. Ἰνγρές, μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ὠραίων τεχνῶν, ἦλθε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ θαυμάσῃ ἐν τῶν ἔργων τῆς ἀρχαιότητος, ἥτις τόσον συνεχῶς καὶ μετ' ἐπιτυχίας ἐνέπνευσε τὴν γράφειδαν του. Ὅκτῳ ἦσαν τὰ συνελθόντα μέλη τῆς Ἀκαδημίας, ὅπως θαυμάσωσι καὶ ἐνθαρρύνωσι διὰ τῆς παρουσίας των τὴν ἑορτὴν τῶν κλασικῶν τούτων σπουδῶν. Ἐπίσης μεταξὺ τῶν ἐπιστήμων ὑποκειμένων ἦσαν οἱ ΚΚ Κόμητες Γούβερτ, ἀρχαῖος ὑπουργὸς, Λέων Δὲ Βιτουάν, Ροχεπλάτ, Δ' Ἀποβίλ, Ἀρθούρ Δὲ Ρουτεφουκόλτ, ὁ Δουξ Δὲ Λόργης, ὁ Κ. Μασσών, ἀρχαῖος Νομάρχης τῆς Ἀμιένης, ὁ Κόμης τοῦ Σαμπρινύ, ὁ Κ. Πουζουλάτ, ὅστις εἰς τὰς περιηγήσεις του ἔκαμε περὶ Ἑλλάδος ἰδιαιτέραν σπουδὴν, ὁ Κόμης Δὲ Λαμβέρτ, ὁ Κ. Ἀλβέρτος Δὲ Βίου; ἡ Δουκίσσα τοῦ Μοντμορανσύ, ὁ Κόμης Κλάρου, Γερουσιαστὴς, πολλὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ τῶν Παρισίων, μετὰ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Ἀββᾶς Φουλόν, Ἐφορο; τῶν σπουδῶν τῆς ἐν Παρισίοις Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, ὅστις ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ πολλὰ τῶν παιδίων, ἅτινα διεκρίθησαν κατὰ τὴν παράστασιν τοῦ Πλουτάρχου. Πολλὰ ἄλλα μέλη τῆς Ἀκαδημίας, τῆς ὑψηλοτέρας περιωπῆς, ἀπομακρυσμένα τῶν Παρισίων κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους, μᾶς ἐξέφρασαν τὴν λύπην των, μὴ δυνάμενα νὰ συμμεθέξωσι τῆς ἑορτῆς, δι' εὐγενῶν καὶ λίαν περιποιητικῶν ἐπιστολῶν.

Ἡ Ἑλληνικὴ αὕτη παράστασις δὲν ἦτο ἐστερημένη καὶ τῆς παρουσίας Ἑλλήνων. Ὁ Κ. Ράλλης, γνωστὸς ἐκ τοῦ ὀνόματος καὶ τῶν πολυκριθμῶν ὑπηρεσιῶν του, Πρόεδρος τοῦ ἐν Ἀθή-

ναις Ἀρείου Πάγου, εὐρισκόμενος ἐν Παρισίοις κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν του νὰ παρευρεθῆ, κατὰ τὴν ἀνάστασιν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ἡ παρουσία του μᾶς ἐπανέφερεν ἀληθῶς πρὸς τὴν Ἀττικὴν καὶ τὴν ἐποχὴν τοῦ Σοφοκλέους, διότι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ δράματος δὲν ἔπαυσε δίδων σημεῖα τῆς θερμότερας συγκινήσεώς του. Αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως τοῦ Ὀρλεάνς ἤλθον, ἵνα περιποιηθῶσι τοὺς περιωνύμους ξένους ἐντὸς τῆς πόλεώς των, δεικνύουσαι τὴν εὐγενεστέραν συμπεριφορὰν. Ὁ Κ. Βοσέλλης Νομάρχης τοῦ Λουαρὲν, ὁ Κ. Βινιάτ Δῆμαρχος, ὁ Κ. Δ. Βεζέλλης Πρόεδρος, ὁ Κ. Μαρτινέτ Γενικὸς Ἐπίτροπος, ὁ Κ. Γενικὸς Δικηγόρος, πολλοὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μεγιστάνων μας, ὁ Κ. Χοσσῖνος Αὐτοκρατορικὸς Ἐπίτροπος εἰς Τοῦρ ἤλθον νὰ τιμήσωσι διὰ τῆς παρουσίας των καὶ τῆς πεφωτισμένης ἐγκρίσεώς των τὴν παράστασιν.

Μέγιστος ἀριθμὸς Κυριῶν προσῆλθον εὐτυχῶς, ὅπως ἀκούσωσι τὴν ἀρμονικὴν ταύτην γλῶσσαν, ἐκπεπληγμένοι δὲ ἐννόουν εἰς τῆς μετάφρασιν καὶ τὰ κινήματα τῶν παιδίων, τὴν Ἑλληνικὴν ἔνοιαν. Αὗται ἀληθῶς ἔφερον ἐν ἑαυταῖς τὸ ἀνώτερον ἔνστικτον τῆς ψυχῆς των, τὴν ζῶσαν μετάφρασιν τῶν λεπτοτέρων ἐνοιῶν τοῦ ἀρχαίου τούτου δράματος, καὶ, πλέον ἢ οὐδεὶς ἄλλος, ἐννόουν τὴν ἀπελπισίαν δυστυχοῦς πατρὸς, τὴν ὑψηλὴν ἀφοσίωσιν θυγατρὸς, ἣτις θυσιάζεται, ἵνα παρηγορήσῃ τὸν γέροντα πατέρα της.

Ἐν τούτοις ὁμολογοῦμεν, καὶ βέβαιοι εἴμεθα, ὅτι οἱ νέοι Ἑλληνισταί, τοὺς ὁποίους πύτυχῆσαμεν νὰ ἀκροασθῶμεν, θέλουσι μᾶς συγχωρήσει, ὅτι δὲν παριστάμεθα ἄνευ φόβου ὡς πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς των. Δὲν προεῖδον τὰς δυνάμεις των; Τὰ δωδεκαετῆ καὶ δεκατριετῆ ταῦτα τέχνα δὲν ἐγνώριζον ἄρα γε νὰ ὑψωθῶσιν εἰς τὸ θεῖον πάθος τῆς Ἀντιγόνης καὶ νὰ ἀναδείξωσιν ἠπιωτέραν τὴν φιλοστοργίαν τῆς Ἰσμήνης; Ὁ Οἰδίπους οὗτος ἤθελεν ἔχει τὴν αὐστηρότητα

πατρός και τὴν εὐγενῆ ἀξιοπρέπειαν τῆς μετανοίας και τῆς ἐξαλείψεως τοῦ ἀμαρτήματος ; Ἡθέλωμεν ἀληθῶς ἀνεύρει τὸν βασιλέα Θησέα, τὸν τύραννον Κρέοντα, τὸν ἀπηλπυμένον υἱὸν Πολυνίκην, και λαὸν ὀλόκληρον εἰς τὴν χερσὸν; Αἱ δυσκολίαι ἦσαν σοβαραὶ . . . Τὰ ἀτρόμητα τέκνα ἀπεκριθῆσαν πάραυτα, ὡς ὁ σοφὸς ἐκεῖνος ἀπεκρίθη πρὸς τὸν ἀρχαῖον φιλόσοφον ἀρνούμενον τὴν κίνησιν· (*E pur si muove*) και ἐν τούτοις κινεῖται. Τὸ παραπέτασμα ὑψώθη, ἢ, καλλίτερον, διὰ νὰ μείνωσι πιστοὶ εἰς τὴν παράδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς, ἀνεβιβάσθη ὀλίγον κατ' ὀλίγον, και ἀφίνον οὕτω πως νὰ φαίνεται εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου ὁ κυανοῦς οὐρανὸς τῆς Ἀττικῆς, τὸ ὑπέρυθρον φῶς τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀρίζοντος, ἡ Λιγυαία θάλασσα, ἣτις ἐχάνετο εἰς τὸ ἀπέραντον, ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ τοῦ κοκκινωποῦ βράχου, ὁ ἐλαιῶν ὄπου παρετρεῖτο ἡ διάβασις τοῦ Κηφισοῦ, και ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν τὸ δάσος τῶν Εὐμενίδων μὲ τὴν μεγαλειότητα και τὰς θαλλούσας χάριτας, ὡς ὁ Σοφοκλῆς διέχυσε χάριν τοῦ μυστηριώδους περιβάλλου του.

Κατεκτίσαμεν ἀμέσως τὴν προτοχὴν διὰ τῶν σοβαρῶν ἤχων βραχείας, ἀλλὰ θυμωσάμεν, προεισαγωγῆς.

Ἐν μέσῳ τῶν ἤχων τούτων, ἀπεικόνισμα ἀληθῶς θρησκευτικοῦ χαρακτήρος, προχωρεῖ κλονούμενος γέρον τυφλὸς ἐνδεδυμένος μελινῆ φορέματα, και ὑποστηριζόμενος ὑπὸ παιδίσκης φερούσης ἐσθῆτα λευκὴν και ἀπεικονίζουσα τὴν Ἀντιγόνην.

Ὁ ἐνδοξὸς δυστυχῆς προσφέρει τοῦς συγκινητικοῦς τούτους λόγους:

Τέκνον τυφλοῦ γέροντος; Ἀντιγόνη, τίνας
χώρας ἀφίγμεθ', ἢ, τίνων ἀνδρῶν πόλιν;

Ἡ γλυκεῖα φωνὴ τῆς παιδὸς ἀποκρίνεται περιγάρφουσα αὐτῷ τὸ θεῖον δάσος, και ἡ ἀφοσιωμένη κόρη, ἐξαιχολοουθούσα τὰς πρὸς τὸν πατέρα τῆς φροντίδας δι' ὧν πρὸ τῶ-

του καιροῦ ἐπαρηγόρει τὸ γῆρας του, σταματᾷ τὴν κλονου-
μένην πορείαν, ὅπως καθίσῃ αὐτὸν ἐπὶ μιᾶς τῶν πετρῶν
τοῦ ἀγρίου δάσους τῶν Εὐμενίδων.

Ἡ συγκίνησις ἐπιλαμβάνεται ἤδη τοῦ θεατοῦ, διότι ἐκ
τῆς πρώτης σκηνῆς ἡ τέχνη τοῦ Σοφοκλέους ἐπιτυχῶς διέ-
θεσε τὴν θελκτικὴν ταύτην θέσιν.

Ἐκ τῆς κατ' ἀντιπαράθεσιν λύπης τοῦ γέροντος, ἐκ τῆς
ἀνιάτου μελαγχολίας του καὶ ἐκ τῶν ὠραίων τόπων, ἐν οἷς
μετεφέρθη, ἐξ ὧν τούτων ὁ Κ. Βιλλεμὲν ἀνεγνώρισεν ἐν
τῶν μεγάλων ἀποτελεσμάτων τῆς Ἑλληνικῆς φαντασίας. Ὁ
περίφημος ζωγράφος Κ. Ἰγγγρὲς διείδεν ἀνκμφισβόλω· εἰς
τὸ σύμπλεγμα τοῦτο εἰκόνα ἐξαισίαν, καὶ εἰς τὰς χεῖρας
αὐτοῦ κρέμαται ἡ ἐκτέλεις τοῦ ἀριστουργήματος. Ὅλοι προ-
φανῶς εἶδομεν τὸ ἐντελὲς ἀπεικόνισμα τῆς υἱικῆς εὐσεβείας,
καὶ αἱ χειροκροτήσεις ἤρχισαν ἐπανειλημμέναι.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης κατεγοητεύθημεν. Τὸ δράμα
προέβαιναν ἀνεψφύμενον πάντοτε, πλήρως ἐνδιαφέροντος με-
γαλειότητος καὶ λιμπρότητος. Ἐκαστον ἄτομον διήγειρε τὴν
ἐκπληξιν καὶ ἐκάστη ἐκπληξις μετεβάλλετο εἰς ἐνούσια-
σμόν. Ἡ ἔλευσις τῶν Χορῶν, ἡ ἀποκάλυψις τῶν δυστυ-
χημάτων τοῦ γέροντος, ἡ φιλοξενία τοῦ Θεσέως, αἱ ὠμό-
τητες τοῦ Κρέοντος, ἡ ἀρπαγὴ τῆς Ἀντιγόνης, ἡ ἐπάνοδος
τῶν δύο τέκνων ἐντὸς τῆς πατρικῆς ἀγκάλης, αἱ πάνδη-
μοι κατάραι τοῦ Οἰδίποδος ἐπὶ τῶν ἀχρίστων υἱῶν του,
οἱ τελευταῖοι ἀποχιρετισμοὶ τοῦ Πολυνεῖκου καὶ τῆς ἀ-
δελφῆς του Ἀντιγόνης, ἡ ἐκραγεῖσα τρικυμία, ἥτις προμη-
νύει τὴν ἐσχάτην στιγμὴν τοῦ γέροντος, ἡ διήγησις τοῦ
θανάτου του καὶ ἡ ἐπάνοδος τῶν δύο ὄρφανῶν τέκνων, ἄ-
τινα στενάζουσιν ὁμῶς ἐπὶ τῆς τελευταῆς τοῦ πατρός των, πᾶσαι
αἱ πλήρεις δακρῶν αὐταὶ σκηναί, αἱ πλήρεις φόβου καὶ μεγα-
λείου θρησκευτικοῦ, διεδέχθησαν ἡ μία τὴν ἄλλην μετ' αἰ-
σθήματος συγκινητικοῦ καὶ ἀκαταμαχῆτου. Ἀνὰ πᾶσαν στιγ-

μὴν ἢ εἰκὼν μετεβάλλετο, καὶ ἕκαστον σύμπλεγμα παρ-
στα νέαν ὠραιότητα. Ὅτι δὲ δὲν ἠδύνατό τις νὰ ἀντιλη-
φθῆ εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν νέων διερμηνέων τοῦ ἀξιοθαυ-
μάστου τούτου δράματος, ἢ ἐκτέλεσις, τὸ ὕφος, ἢ φυσιο-
γνωμία καθίστων αὐτὸ αἰσθητόν. Δὲν ἦτο δὲ ἀπλῆ καὶ ὠ-
ραία διήγησις τῶν χιλίων ἑπτακοσίων στίχων τῆς ἁρμο-
νικωτέρας γλώσσης τοῦ κόσμου· ἀλλ' ἀκούων τις αὐτοὺς ἐνο-
νοεῖ, ὅτι αἱ λέξεις ὄχι μόνον ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτῶν διε-
γράφοντο, ἀλλὰ καὶ καλῶς ἐχαράσσοντο εἰς τὰς ψυχὰς
αὐτῶν, καὶ τὸ ἁρμονικὸν πνεῦμα τοῦ Σοφοκλέους κατὰ βῆθος
ἐξεφράζετο. Ἄγνοοῦμεν, ὅποια ἀναλογία, τὸσῶν πραγματικῆ
ὄσφρ καὶ μυστηριώδους, ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν νέων ὑποκριτῶν
καὶ ἐκείνων οἵτινες τοὺς ἠκροάζοντο.

Τέλος τὸ πᾶν συνώμοσεν ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς
ἀτελευτήτου ταύτης ἐντυπίσεως. Ἡ γενομένη ἐν τῇ σχολῇ
σκηνογραφία κατὰ τὰς δοθείσας ὁδηγίας περιηγητοῦ, ἐπὶ
τέσσαρα ἔτη διαμείναντος εἰς Ἀθήνας, ἐβοήθει τὸ ἰδανικὸν
τῆς σκηνῆς καὶ ἤνωνεν ὁμοῦ τὴν ἀξίαν τῆς ποιήσεως καὶ
τῆς ἀκριβείας. Τὰ νέα καὶ πλούσια ἐνδύματα ἀδιαφιλονει-
κῆτος ἀναλογίας καὶ ἐντελοῦς συνδυασμοῦ τῶν χρωμάτων,
ἀπετέλουν θελκτικὰ συμπλέγματα. Ἡ τέχνη τοῦ ἐνδυμα-
τοποιοῦ δὲν ἤξιζε κατ' οὐδέν. Οἱ μαθηταὶ τῆς Ἐκκλησια-
στικῆς Σχολῆς ἀπεστάθησαν πρὸς τὴν Γαλλικὴν Ἀκαδη-
μίαν καὶ ἐν τῶν μελῶν τῶν πλέον πεπαιδευμένων τῆς Ἀ-
καδημίας τῶν ἐπιγραφῶν, προεμήθευσε διὰ τὴν ἐνδυμασίαν
τοῦ Οιδίποδος τὰ ἐντελέστερα σχέδια καὶ τὰς πλέον λε-
πτομερεῖς ὁδηγίας.

Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὅποιον ἰδίως ἔκαμεν ἐντύπωσιν καὶ ἔδωκε
νέον χαρακτῆρα μεγαλειότητος εἰς τὴν ἀξιοθαύμαστον ταύ-
την συνεδρίασιν εἶνε ἀδιαφιλονεικῆτως ἢ μουσικῆ τοῦ χο-
ροῦ. Λέγουσιν, ὅτι ὁ λόγος διδὲι πτέρυγας εἰς τὴν ἰδέαν.
καλῶς οἱ Ἕλληνας ἐγίνωσκον τοῦτο, καὶ οὐδέποτε ἡμεῖς κλι-

λίτερον τὸ ἐννοήταμεν. Προσφάτου; ἔχομεν ἀκόμη ἐν τῇ ἀκοῇ μας τὰς εὐρείας ἀρμονίας, τὰς ἰσχυρὰς ταύτας φωνὰς τῆς ψυχῆς, εἰς τὰς ὁποίας προσέθεττον νέαν εὐγλωττίαν αἱ θέσεις καὶ αἱ ἐμπνεόμεναι κινήσεις; τῶν νεανιῶν τούτων. Ἡ ὀρχήστρα ἀποτελουμένη ἐκ τῶν καλλιτέρων μουσικῶν τῆς πόλεώς μας παρῆγεν αὐτοῖς συνοδείαν πλήρη μεγαλειότητος, ἥτις ἰσχυρῶ; ἐπενήργει, ἵνα συγκινήσῃ καὶ ἐνθουσιάσῃ τοὺς παρεστῶτας. Προφανὲς ἦτο ὅτι ὁ μέγας μελοποιὸς ἐνόησε τὸν μέγαν ποιητὴν. Ὁ Μανδελσῶν καὶ ὁ Σοφοκλῆς συνεχάρη ὁ εἰς τὸν ἄλλον διὰ τὴν τραγωδίαν ταύτην· τὰ ἔργα των συνεπληρώθησαν, καὶ ἀμφότεροι εἰς τὸ ἐξῆς ἀχώρισται προβαίνουσι. Ἀκαταλόγιστος δυσκολία ἦτο διὰ τοὺς μαθητὰς νὰ ἐκμάθωσι τοὺς πολλοῦ λόγου ἀξίους τούτους χοροὺς, τοὺς ψαλλομένους διαλόγους νὰ καθέξωσιν ἐκ μνήμης καὶ νὰ ἐκφράσωσι διὰ τῆς ἐνεργείας τῆς μουσικῆς καὶ τῶν λέξεων πλέον τῶν τριακοσίων Ἑλληνικῶν στίχων. Γνωρίζομεν ἐξ ἀληθοῦς πηγῆς, ὅτε οἱ νέοι ψάλλται κατέβαλλον μόνον τὸν καιρὸν τῶν διασκευάσεων των. Ἡ θυσία αὕτη μετέχει ἡρωϊσμοῦ διὰ τὸν καλῶς γνωρίζοντα τὴν ζωὴν τοῦ μαθητοῦ. Ἄλλ' οἱ ἥρωες τοῦ χοροῦ ἐθριάμβευσαν ὄλων τῶν ἄλλων καὶ ἂν μετέχωσι δόξης, βεβαίως χθὲς ἐδέχθησαν τὴν γενναίαν ἀνταμοιβήν.

Εἶθε τὸ εὐγενὲς τοῦτο παράδειγμα ἀναζωπυρήσῃ μεταξὺ ἡμῶν τὴν θείαν δᾶδα τῶν γραμμάτων, ἥτις ἡμέρα τῇ ἡμέρα καταβιβάζεται. Ωραῖον θέαμα διὰ τὴν ἐκκλησίαν νὰ προεδρεύῃ τῆς ἀναγεννήσεως ταύτης. Πρὸ τινων ἐτῶν, ὅτε αὕτη ἐζήτει τὴν ἐλευθερίαν τῆς διδαχῆς, τὴν ἐπηριότησαν ἐὰν ἠδύνατο νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν μεγάλην ταύτην ὑποχρέωσιν. Ἀπάντησις λαμπρὰ δίδεται σήμερον ἐν Ὁρλεάνς, καὶ ἄς ἴδωσι πάντες, ὅτι, ὅτε πρόκειται περὶ τοῦ ωραίου καὶ περὶ τοῦ κελοῦ, αὕτη πρώτη βαδίζει ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ αἰῶνος τὸν ὅποιον προσκαλεῖ γὰρ τῇ ἀκολουθήτῃ. (Ἐκ τοῦ Αἰῶνος).

ΒΕΡΑΓΓΕΡΟΣ.

(Συνέχεια και τέλος).

Ὁ Βεραγγέρος μελετῶν τὰ αἰσθήματα τὰ διεγείροντα τὴν ἐσωτερικὴν ἀρμονίαν τῆς ἀνθρωπίνου ψυχῆς συνέλαβε τὴν ιδέαν τοῦ τερπνῶς σπουδαίου ἄσματος πρὸς χρῆσιν τοῦ ἑν-θεοῦ, τοῦ τεθλιμένου, πρὸς χρῆσιν τοῦ λαοῦ. Μὴ τοιμῶν νὰ ἐκφράσῃ τοὺς ἰδίους του στοχασμοὺς, πρὶν ἢ ἐδώκῃ εἰς τὴν ἔμπνευσίν του, ἐξέταξεν ἀκριβῶς ἑαυτὸν καὶ ἐδίσταξε πολ- λάκις παρενέβαλλε τῆδε κακείσε καὶ εἰς αὐτὰ τὰ μᾶλλον εὐφημιζόμενα ἄσματά του ἐπωδῶς τινὲς τρυφερὰς καὶ σοφ- ράς. Τὸ ἄσμα, — *Éair mheán h'mh πτηνόν* (Si j'étais pe- tit oiseau) ἔτυχε γενικῆς ἐπιδοκιμασίας, ἀλλ' ὁ ὀριστικός του θρίαμβος ὑπῆρξε τὸ ἄσμα *Ὁ Θεὸς τῶν ἀγαθῶν* (Le Dieu de bons Gens). Ἡμέραν τινὰ ἐδείπνει εἰς τὴν οἰ- κίαν τοῦ M. Etienne, κωμικοῦ ποιητοῦ, καὶ ἐμπαίρου συγ- γραφέως, ὅστις κατώρθωσε καὶ ἐπὶ τῆς δημοκρατίας καὶ ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας καὶ τῆς ἐπανορθώσεως νὰ φανῇ ἐπίσης εὐφυῆς εἰς τὰ συγγράμματά του ὅσον καὶ εἰς τὰ πράξεις του· ἡ ὁμῆγυρις ἦ· ο πολυάριθμοι· ὅτε δὲ ἦσαν περὶ τὸ τέ- λος τοῦ δείπνου, ἠνάγκασαν τὸν Βεραγγέρον νὰ ψιλλῇ. Οὗτος δὲ ἤρχισε τότε μὲ φωνὴν ὑποτρέμουσαν· ἀλλ' αἱ εὐφημίαι ἦσαν ἄπειροι καὶ ὁ ποιητὴς εἶδε τότε σκεδαζόμενον τὸν φο- βίζοντα αὐτὸν φραγμόν· ἐνόησε ὅτι ἀκολουθῶν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κλίσει δύναται νὰ μὲν ἀπλῶς ἄσματοποιῶς καὶ ἐκ- τοτε ἀπεφάσισε νὰ δειχθῇ φιλολογικῶς καὶ πολιτικῶς τοιοῦ- τος. Φιλοκαλία λεπτὴ, εὐαισθητικὴ ἄκρα, εὐθύτης, ᾠδήγησαν αὐτὸν πάντοτε εἰς τὰς πολλὰς καὶ ἀκαταμαχῆτους ἀποποιή- σεις του. Διότι οὔτε ἡ θέσις εἰς τὰ γράφειά τοῦ M. Lafitte, οὔτε ἡ τῆς Ἀκαδημίας ἔδρα, οὔτε αἱ παρὰ τῆς Αὐλῆς προσ- κλήσεις οὐδέποτε τὸν ἐδελέξαν. Ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ αἰείποτε τῆς εὐπρεπειᾶς καὶ ἀξιοπρεπειᾶς ἐεπνέετο αἰσθήματος. Ἐν- νόησε τὸν προορισμὸν του καὶ ἐνέμεινεν εἰς αὐτόν.

Καὶ ἀληθῶς ἀφ' οὗτου ὁ Βεραγγέρος ἠδύνατο νὰ ἀναπτύξη εἰς ἄσματα ὀλοκλήρους τοὺς στοχασμούς του, τὴν ἠδύνατο νὰ προτιμήσῃ τούτου; Τὸ νέον τούτο εἶδος ἦτο ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ ὄνειροπολήματός του, ἦτο ὁ κόσμος ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἄπειρος αὐτῶν ποικιλία· ἀπηλλαγμένους καταναγκαστικῶν ποιήσεων, εἶχε προσέτι καὶ ὀλόκληρον τὸ λεξικὸν τῆς γλώσσης του εἰς τὴν διάθεσίν του. Ἐγνώριζεν ἐν τούτοις ὅτι ὅσῳ μᾶλλον ἐξτείνεται ὁ κύκλος του, τόσῳ περισσότερον ὤρειλε νὰ προσέχη εἰς τοῦ ῥυθμοῦ τὴν αὐστηρότητα· ἡ ἐπωδὸς ἦτον ἡ ψυχὴ τῶν ἀιμάτων τοῦ Panard τοῦ Gallet τοῦ Gouffé καὶ αὐτοῦ τοῦ Desaugies. Εἰς τὸν Βεραγγέρον ἡ ἰδέα καὶ τὸ αἶσθημα τῆς ἐμπνεύσεως ὑπερῖσχυον, ἡ ἐπωδὸς παρ' αὐτῷ ὑπῆρχε σπιθηρὰς ζωηρὸς καὶ λαμπρὸς. Αἱ τακτικαὶ αὐτοῦ λάμπει· ἐπικνερχόμενα καθ' ἑρισμένους καιροὺς, ἦσαν ἀναμφιβόλως κίνησις, στενοχωρία, κωδωνιτιμὸς ἀπροσλόγητος, ἀπόμομος, ἀνώμαλος, ὅστις αἰφνιδίως ἀπέκοπτε τὴν πορείαν τοῦ ἀσματοποιοῦ. Ὁ Βεραγγέρος ὅπως ἐδήπουτε θυμωατίως ἐνόησε ὅτι εἰς γλώσσαν τόσον ὀλίγον εὐρυθμον, ὅσον ἡ Γαλλικὴ, ἡ ἐπωδὸς ἦτο τὸ ἀναπόφευκτον ὄργανον τοῦ ἀσματος, ὁ ἀδελφὸς τῆς ὁμοιοκαταληξίαις, ἡ ὁμοιοκαταληξία τοῦ σκοποῦ (air), ὁ μόνος κριτικός ὅστις ἠδύνατο νὰ συνδέτῃ τὴν ποίησιν μὲ τῶν ἀνθρώπων τὰ χεῖλη. Εἶδε προσέτι ὅτι διὰ νὰ ἐννοῆται ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὅστις κατ' ἀνάγκην στερεῖται πολλῶν γνώσεων, εἶχε ἀνάγκην ζωηρᾶς εἰκότος, ἐν ἧ νὰ ἀναρχίνωνται αἱ ἰδέαι, εἶχε ἀνάγκην μικροῦ δράματος. Ἐντεῦθεν αἱ τόσον ζωηραὶ καὶ τεχνιέντως κατηρητισμέναι ἐκεῖναι συλήψεις, αἱ ἐκλεκταὶ συνθέσεις, αἵτινες εἰσὶν ἐπίσης ζωηραὶ καὶ εὐγλωττοι ὡς οἱ ὤραιότεροι τοῦ Λαφονταίνου μῦθοι. Τοῦ Βεραγγέρου τὰ ἄσματα ψάλλονται εἰς τὰ ἐργαστάσια, εἰς τὰς ἐξοχάς, εἰς τὰ κρηδεῖα, πανταχοῦ, ἀν καὶ τινες εὐφρεῖς ἀντίπαλοι διίσχυρισθησαν ὅτι ὁ Βεραγγέρος εἶναι Πνεῦμα τῶν διακεκριμέ-

νων αἰθουσῶν, ποιητῆς μελέτης καὶ προπαρασκευῆς Ἐξ ἐναντίας οὗτος εἶναι δημοτικὸς διάφορος, τοῦ Desaugiers πρὸς τὸν ὅποιον ἀλόγως ἠθέλησαν νὰ τὸν ἀντιπαρθέσωσι καὶ ὅστις ἐπέτυχε μᾶλλον παρὰ τοῖς γαστρονόμοις. Ὁ Βεραγγέρος εἶναι ὁ ποιητῆς τοῦ λαοῦ.

Καὶ τόσον εἶναι τοῦτο ἀληθές, καθόσον μόνος αὐτὸς μεταξὺ τῶν συγχρόνων του ἠδυνήθη πως νὰ ἀμεριμνήτη περὶ τῆς τυπώσεως. Ὅτε ἐδημοσιεύθη ἡ πρώτη συλλογὴ του τὸ κοινὸν ψάλλον τὰ ἐν αὐτῇ, οὐδὲν νεώτερον ἐμάνθηνεν. Αὐτὸ τοῦτο συνέβη καὶ διὰ τὰς λοιπὰς, ἤρκει μόνον νὰ διαδοθῶσι ἀντίτυπα τινὰ, καὶ ἡ ζωηρὰ παράδοσις, ἡ ἀρμονικὴ οὕτως εἰπεῖν βοῇ ὑποστήριζον καὶ διετήρουν αὐτὰς ὡς διετηρήθησαν τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη διὰ τῶν ράψωδων. Ὁ Βεραγγέρος θέλει ἐπιζήσει εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀνθρώπων ὡς ὁ Ὀμηρος, ζῶν ἀγνωστον παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν σημερινῶν ποιητῶν, ὀφειλομένην εἰς μὲν τὴν ἐπώδον διὰ τὰς λέξεις, εἰς δὲ τὴν εἰκόνα διὰ τὰς ιδέας.

Ὁ Βεραγγέρος σπανίως ἐπιτυγχάνει ἐκ πρώτης ἀφετηρίας τῆς ἐνότητος τοῦ ζητουμένου σχεδίου, τὴν οὐσιώδη ἐκείνην καὶ εὐαίσθητον μορφήν, τὴν στιγμιαίαν πραγματοποίησιν τοῦ ἄσματος του, τὴν λάμπιν ἐκείνην, ἣτις ἀναλάμπει μόνον ὅτε ἡ ιδέα, ἡ εἰκὼν, καὶ ἡ ἐπώδος συναντηθεῖσαι ἐνωθῶσι. Ἐχει ἤδη ἐν ἐαυτῷ ἀφηρημένως τὴν ὑπόθεσίν του, τὴν τυφλὴν καὶ περικεκαλυμμένην ὕλην του· περιστρέφει, ζητεῖ, περιμένει· αἱ χρυσαῖ πτέρυγες δὲν ἦλθον ἔτι. Μετὰ παρέλευσιν μείζονος ἢ ἐλάσσονος χρόνου, ἐν στιγμῇ πολλὰκις ἀορίστῃ, τὴν νύκτα μάλιστα, ἐν βραχεία τιμὴ διεγέρσει, λιξίς τις τὴν ὅποιαν μέχρι τοῦδε δὲν εἶχε φαντασθῆ, ἐμβάλλει τὸ πῦρ καὶ προσδιορίζει τὴν ζωὴν. Τότε κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἔκφρασιν ἔχει τὴν δουλιὰν σὶτὸ χέρι il tient son affaire, καὶ κοιμᾶται ἐκ νέου.

Δὲν ἠδυνήθησαν δὲ τῆς εἰρωνικῆς καὶ πολλὰκις στυρι-

κῆς του Μούτης νά ἀποφύγῃσι τὰ βέλη οἱ Ἰησοῦται καὶ ἐν γένει τὸ ἱερατεῖον· ἀποῦ μάλιστα μετὰ πάντων καὶ περὶ πάντων ἐγέλα! Ἴτως δὲ καὶ ἐμφυτὸς τις ἀπέχθεια πρὸς τοὺς ἀνθρώπους· ἐκείνους, οἵτινες διακηρυσσόμενοι ὁπαδοὶ καὶ λήτραι τῆς πνευματικῆς τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς, ἀναμίνυνται εἰς τὴν πολιτικὴν τύρβην καὶ διὰ τῆς ὑποκρισίας· ῥαδιουργίας καὶ ἀπάτης δείκνυνται ὀλέθριοι ποιμένες τοῦ χριστιανικοῦ ποιμνίου· ἴτως αἱ φρικώδεις ἀναμνήσεις τῆς ἐν Ἰσπανίᾳ ἱεροκρατίας, ὑπέθαλψαν αἰεποτε εἰς τὴν ἄλλως ἐνάρετον καὶ εὐλαβὴν ψυχὴν τοῦ Βαραγγέρου τὴν πρὸς τὸν κληρὸν ἔχθραν. Κ' ἐν τούτοις ἀπέθανε χριστιανικῶς. Εἰς τὰς τελευταίας του ἡμέρας προσκαλέσας ἱερέα τινα φίλον του, εἶπε πρὸς αὐτόν· « Ἄκουσον γέρον· Ἐχῶ ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν σου. Σ' ἐκάλεσα, ἵνα λάβω τὴν εὐλογίαν σου. Δίαν διαφόρους ὁδοὺς ἠκολουθήσαμεν οἱ δύο ἡμεῖς! » Ὁ δὲ ἱερεὺς ὑπολαβὼν, Ἰπάρχει, εἶπε, καὶ μία εἰς ἡν δυνάμεθα νά συμπεριπατήσωμεν ἢ τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ, κρινόντο· τοὺς ἀνθρώπους ἐκ τῶν ἔργων καὶ ἐκ τῆς μετανοίας αὐτῶν. Ὅχι τῆς εὐλογίας μου, ἀλλὰ τῆς ἀφέσεως θέλω νά σοι γίνω πάροχος. Κατὰ τὴν τελευταίαν τοῦ θανάτου του ἡμέραν ἐκοινωνήσε τῶν ἀχράντων μυστηρίων.

Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ μέγας ὁ ποιητής, οὗ τινος τὰ ποιήματα, ἀδελφὰ τῶν, Ἄνακρεοντείων θέλουσι μετ' αὐτῶν διατρέχει τὰς ἐκτάσεις τῶν αἰώνων ἐπευφημούμενα καὶ θαυμαζόμενα. Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ ἀνὴρ οὗ τινος τὴν κηδεῖαν πεντακόσκιαι χιλιάδες ἠκολούθησαν Γάλλων, δι' ἐνθουσιωδῶν κραυγῶν μέχρι οὐρανοῦ τὸ ὄνομά του φέροντες.

Καταχωρίζομεν ἤδη παράφρασιν ἐνός τῶν ἀσματίων του, δοθεῖσαν ἡμῖν παρὰ τοῦ Κυρ. Ἀγγέλου Βλάχου.

Μέθυσε νὰ μὴ σὲ μέλλῃ.

Ὅλ' ἀνάποδα ἔς τὸν κόσμον, ὅλα βάσανα καὶ πόνοι,
Ὅλα εἰς τὴν γῆν στραβά!

Κ' ἢ γυναῖκες διεστραμμέναι, καὶ αὐτὸ κανεὶς πληρώνει
Τὸ φαγὶ τοῦ ἀκριβοῦ.

Μ' ὄλους μας ἡ τύχη θέλει

Νὰ παιζογελᾷ,

Μέθουσε νὰ μὴ σὲ μέλλῃ

Νᾶχης ἤσουχα μυαλὰ

Τραλαλὰ, λαλά!

Τοῦ κρασοπατέρα λέγουν πῶς ἐχάλασαν 'στ' ἀμπέλια

Πέρα πέρα τὰ σταφύλια,

Τὰ 'καυσε χαλάζι ὄλα, καὶ θὰ μείνουν τὰ βρέλια, —

Κρῖμα! — μν στεγνὰ τὰ χεῖλια!

Μ' ὄλους μας ἡ τύχη θέλει

Νὰ παιζογελᾷ,

κ. τ. λ.

Ἔτυχε νὰ λησμονήσης τὸ παληό σου χρέος; νὰ σου

Ὁ κλητῆρας σοβαρά,

Ἔρχεται καὶ συγυρίζει εὐμορφα τὰ πράγματά σου,

Δὲν σ' ἀφίνει οὔτε παρά.

Μ' ὄλους μας ἡ τύχη θέλει

Νὰ παιζογελᾷ,

Κ. τ. λ.

Καὶ τὰ γέλοια ἔχουν πίκραι; ἔξαφνα, ἐνῶ πέντ' ἔξῃ

Τὸ κρασί των γλυκοπίνουν,

Τὴν κανάτα δύο τρεῖς των, πρὶν ἀκόμη καλοφῆξῃ

Ροχαλίζοντας ἀφίνουν.

Μ' ὄλους μας ἡ τύχη θέλει

Νὰ παιζογελᾷ.

Κ. τ. λ.

Μία ἐρωμένη φθάνει διὰ τῆς γούνας σου τὸ ράμμα. . .

Τὶ ἐτράβιξα μὲ δυὸ!

Τὶ ἀνόητος ποῦ ἤμουν νᾶχω τρεῖς! ὦ τέτοιο πρᾶμμα

Ποτὲ πρᾶ νὰ μὴν τὸ 'δῶ!

Μ' ὄλους μας ἡ τύχη θέλει

Νὰ παιζογελαῖ

Κ. τ. λ.

Οἱ ἀνθρώποι ἂν δὲν μ' ἀρέσουν καὶ μ' ἀρέσει τὸ βαρέλι

Φίλοι μὴ συνερισθῆτε,

Ἀπὸ κόρυζαν νὰ πάθῃ τὸ λυχρύγι μου δὲν θέλει,

Τέτοι' ἀρώστια τὴν φοβεῖται!

Μ' ὄλους μας ἡ τύχη θέλει

Νὰ παιζογελαῖ,

Μέθυσσε νὰ μὴ σὲ μέλλῃ

Νάχῃς ἤτυχα μυαλά,

Τραλχλά, λαλά.

(Α. Σ. Β.)

ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Τὸ Ῥόδον.

Ἡ δρόσος ἤδη ἔλουεν ἐν Ῥόδον ὠριτιμένον

Διὰ καλὴν παρθένον.

Ἡ δρόσος πλὴν ἐθάρυε τὸν κάλυκα καὶ κλίνει

Τὴν ἐρυθρὰν τοῦ κεραλήν. Τὴν χεῖρα τίς θὰ τείνῃ

Τὸ Ῥόδον νὰ ἐγείρῃ;

Ὁ Ζέφυρος ἐπέρατε μὲ τὰ πτερά του πλήρη

Ἀέρος καὶ ἐκλόνισε τὸ κλέος τῶν ἀνθέων.

Καὶ ἐκ τοῦ Ῥόδου ἔπεσεν ἐν δάκρυον ὠραῖον

Δάκρυ εὐαισθησίας.

Νὰ δρέψω αὐτὸ ἔδραμον γελώσης τῆς πρώτης;

Καὶ πρόθυμον ἐξέτεινα τὴν νεαρὰν μου χεῖρα.

Πλὴν μέλισσα κρυμμένη

Τὸν προταθέντα δάκτυλον θανάσιμα τιτραίνει,

Κ' ἐγέλασεν ἡ Μοῖρα.

Καὶ φεύγων τὴν Ῥοδωνίαν περίλυπος καὶ κλαίων

Ἐζήτησα ματαίων

Θεραπειῶν τὸ βάλσαμον, ἰκέτευσα τὸν χρόνον

Με λιθὸν τὸ φλογώδη μου νὰ περιβάλη πόνον.

Ἄλλ' ἢ πρῶτα ἔφυγε· τὸ ρόδον ἐμαράνθη·

Ἡ φλόξ τῆς προθυμίας μου, ἐσβέσθη, ἐψυχράνθη,

Φεῦ! τώρα ἡ ψυχὴ μου

Τὰ ρόδα βλέπει θάλλοντα μετὰ σιγῆς πενθίμου.

ΠΑΝΑΓ. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ.

ΑΣΤΕΙΑ.

Νέος τις κύριος ἀνεγίνωσκεν εἰς τὸν Πιρῶν τραγῳδίαν τινὰ, ἣτις ἐντὸς ὀλίγου ἔμελλε νὰ παρασταθῇ. Εἰς ἕκαστον λαφυραγωγηθέντα στίχον ὁ Πιρῶν ἀφήρει τὸ κάλυμμα του· ἐπανελάμβανε δὲ τοῦτο κατὰ πᾶσαν στιγμὴν. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ δράματος, ἐκπεπληγμένος διὰ τὸ συνεχές τοῦτο κίνημα τὸν ἠρώτησε τὴν αἰτίαν. « Εἶναι πολλὰ ἀπλῆ, ἀπῆντησεν ὁ ποιητὴς τῆς Μετρομανίας. Ἐχω σύστημα νὰ χαιρετῶ τοὺς ἀνθρώπους τῆς γνωριμίας μου ».

Μαχαιροβγάλτης τις ἀναγνωρίσας ἀμαξηλάτην κατὰ τοῦ ὁποίου εἶχε παράπονα, ἐπετέθη κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἐγρονθοκοπᾶνίζε. Ἐν τῇ ἀμάξῃ ἦτο Γασκῶνος τις, ὅστις ἐκβαλὼν τὴν κεφαλὴν τῆς θυρίδος, « Κύριε, εἶπεν, δὲν ἀρκεῖ νὰ κτυπᾶτε καλὰ, πρέπει νὰ κτυπᾶτε καὶ ὀλίγον ταχύτερον διότι τὸν πληρόνω μὲ τὴν ὥραν.

Εἰς ἔριδά τινα συμφῆσαν ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ καθ' ἣν οὐδεὶς ἤκουε τὸν ἕτερον, ἐγερθεὶς ὁ κύριος Μαιράν εἶπε· Προτείνω νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ ὀμιλῶμεν συγχρόνως πλειότεροι τῶν τεσσάρων.

Ἐρημέριός τις κατεφέρετο μετὰ πολλῆς αὐστηρότητος κατὰ τῶν ἐν τοῖς γάμοις εὐωχιῶν λέγων ὅτι εἶναι ἐφεύ-

ρεσις τοῦ Σατανᾶ. Κύριός τις τῶ παρετήρησεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός παρευρέθη ἐν τούτοις εἰς τοὺς γάμους τῆς Κανᾶς καὶ ὅτι μάλιστα τότε ἔκαμε καὶ τὸ πρῶτον θαῦμά του πρὸς ἐπαύξησιν τῆς εὐθυμίας. Ὁ ἔρημέριος στενοχωρημένος ἀπεκρίθη μουρμουριστὰ ἃ Μὰ τὴν ἀληθειαν δὲν ἦτον τὸ καλλίτερον ἀφ' ὅσα ἔκαμε υ.

Περίφημός τις λαίμαργος ἦτο μύωψ. Μίαν ἡμέραν εὐρισκόμενος εἰς μέγα γεῦμα ἠρώτησε κρυφίως τὸν ὑπηρέτην του ἃ ἔφαγα ἀπὸ ὅλα; υ.

Ὁ Ἐκλούζιος ἐξηγεῖται ὅτι, νέος ἔτι καὶ πτωχὸς ὢν, κατάρθρωσε νὰ λάβῃ θέσιν ὀδοντοῖατροῦ παρὰ τῶ βασιλεῖ Στανισλάφ ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ βασιλεὺς οὗτος ἔχασε τὸν τελευταῖον ὀδόντα του.

Εὐφυῆς τις κήριος ἔλεγέ ποτε· εἰάν ἐγνώριζα τόπον, εἰς ὃν νὰ μὴν ἀποθνήσκῃ κανεὶς ποτέ, ἐξάπαντος ἐκεῖ θὰ ἐπήγαινα νὰ τελειώσω τὰς ἡμέρας μου.

Ὁ Ἀρλεκίνος προσκαλούμενος νὰ διηγηθῇ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του ἀπεκρίνετο! Ἀπαλλάξατέ με, σᾶς παρακαλῶ, αὐτῆς τῆς διηγήσεως· ὁ καὶ μένος ἀπέθανεν ἀπὸ τὴν λύπην του βλέπων ὅτι ἐκρεμάσθη. υ.

Κύριός τις, προκειμένου λόγου περὶ Καπουκίνου καταβροχθισθέντος ὑπὸ λύκων, εἶπε: ἃ Πρέπει νὰ ἦναι πολὺ τρομερὸν πρᾶγμα ἢ πεῖνα· οἱ λύκοι νὰ φάγουν Καπουκίνον! υ

Νορμανδός τις ὑπεστήριξε μεθ' ὄρκου ἐν τῶ δικαστηρίῳ ὅτι δὲν ἔλαβε παρακαταθήκην, ἥτις τοῦ ἐνεπιστεύθη. Οἱ ἀντίδικοι, καλῶς ὀπλισθέντες τὸν ἐπίτυχον εἰς ἀπόκεντρον τόπον, καὶ φαίνεται ὅτι δὲν εἶχον σκοπὸν νὰ περιορισθῶσι μόνον εἰς ὕβρεις. Ὁ ἐπίορκος φοβούμενος τὰς συνεπείας

τῆς συνάπαντήσεως, ἰδοὺ πῶς ἐδικαιολογήθη: α Μεταξὺ
μας δὲν ἀρνοῦμαι καθόλου τὴν παρακαταθήκην. Ἀλλὰ τις
ἢ ἀνάγκη σᾶς παρακαλῶ, νὰ γνωρίζουν, οἱ κριταὶ τὰ μυ-
στικὰ μας;

Εἰς καιρὸν, καθ' ὅν αἱ ὑπουργικαὶ μεταβολαὶ ἦσαν συχναὶ
ἐν Γαλλίᾳ, ἀστεῖός τις, ὁσάκις ἐξήρχετο ἔλεγεν εἰς τὸν θυ-
ρωρὸν του· α Ἐν κατὰ τύχην ἔλθουν νὰ μὲ ζητήσουν διὰ
νὰ γίνω ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θὰ μὲ εὔρουν εἰς τὴν
οἰκίαν τοῦ τᾶδε ».

Γνωστός τις ἄσωτος ἦλθε μίαν ἡμέραν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ
Λαβόρδου, τραπεζίτου τῆς αὐλῆς καὶ τῷ εἶπε α Κύριε θὰ
ἐκπλαγῆτέ βεβαίως πολὺ, πῶς, ἐνῶ δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ
σᾶς γνωρίζω, ἐρχομαι νὰ δανεισθῶ παρ' ὑμῶν ἑκατὸν Λου-
δοβίκια α Κύριε ἀπαντᾷ ὁ τραπεζίτης, μέλλετε νὰ ἐκπλα-
γῆτε ὑμεῖς πολὺ περισσότερον, πῶς ἐγώ, ἔχων τὴν τιμὴν
νὰ σᾶς γνωρίζω, σᾶς τὰ δανεῖζω.

α Φορεῖτε πένθος; — Ὄχι, εἶμαι μὲ τὸ ἔνδυμα τὸ
ὁποῖον σήμερον ἐφόρουν εἰς τὴν κηδείαν τῆς γυναικὸς μου».

Ἀχρεῖος τις χρωματιστῆς, ἐπιθυμῶν νὰ νομιθῆ ζωγρά-
φος, ἐπανελάμβανε συνεχῶς ὅτι θὰ φέρῃ ἀνθρώπους νὰ ἀ-
σπρίσουν τὴν ὄροφὴν τῆς αἰθούρας του, καὶ ἔπειτα θὰ
τὴν ζωγραφίσῃ. Κύριός τις τῷ εἶπε· α δὲν θὰ ἦτον καλ-
λίτερον πρῶτον νὰ τὴν ζωγραφίσετε καὶ ὑστερον νὰ τὴν
ἀσπρίσουν, ἢ ἄλλοι νὰ τὴν ζωγραφίσουν καὶ ὑμεῖς νὰ τὴν
ἀσπρίσετε; »

Ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἀμιένης Δελαμόν, ἀνὴρ ἀττειδέτατος
προσεκάλεσε ποτὲ ἀμαθῆ τινὰ κουρέα νὰ τὸν ξυρίσῃ. Ἀφοῦ
ὁ κουρέυς ἐτελείωσε τὸ ἔργον του τὸν ἐπλήρωσε πλουσιο-

παρόχως. Παρατηρήσας όμως μετὰ ταῦτα ὅτι τὸν κατέκοψε α Φίλε μου τῷ λέγει, δίδων εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλο ἀργύριον. σὰς ἐπλήρωσα μόνον τὰ ξυριστικά. Ἰδοὺ καὶ διὰ τὴν ἀφαίμαξιν.»

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Ἀνεφέρομεν πρό τινας χρόνου ὅτι ὁ ἐν Μιτυλήνῃ Ἀγγλικὸς ὑποπρόξενος Κ. Νεύτων ἀνεκάλυψεν περιηγούμενος εἰς τὸν τόπον τῆς ἀρχαίας Ἀλικαρνατοῦ (τοῦ σημερινοῦ Βουδρουμίου), ἀντικρὺ τῆς Ῥόδου, τὰ εἰρηπια μεγάλου κτιρίου, τὸ ὁποῖον ἀπεδείχθη σχεδὸν ὅτι εἶναι τὸ μνημεῖον, ὅπερ ἡ βασίλισσα Ἀρτεμισία ἀνήγειρεν εἰς τὴν μνήμην τοῦ συζύγου αὐτῆς Μαυσώλου, βασιλέως τῆς Καρίας.

Εἰς τῶν ἀξιωματικῶν τῆς γαλλικῆς φρεγάτας. Π ο μ ὶ ν η ς, ἐπισκεφθεὶς μετὰ ταῦτα τὸν τόπον, ἔγραψε πρὸς τὸν Μηνύτορα τοῦ Γαλλικοῦ Στόλου περὶ τοῦ περιφθίμου τούτου μνημείου, ἐνὸς τῶν ἐπτὰ θυμάτων τῆς ἀρχιότητος, τὰ ἐξῆς·

α Ἄμα ἐφθάσαμεν εἰς Ἀλικαρνασσὸν, λέγει ἡ ἐπιστολὴ, ὁ Κ. Ναύτων, ὅστις μᾶς περιέμενε εἰς τὴν ἀποβάθραν, μᾶς ἐπρότεινε νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ ἀμέτῳ ἐν τῷ μέτῳ τῶν ἐρειπίων τοῦ τάφου ἅτινα ἀπέχουσι βολὴν πυροβόλου ἀπὸ τὴν παραλίαν. Κατὰ πρῶτον μᾶς ἔδειξε τὸ τείχος τοῦ περιβόλου, ὅπερ ἀνεκαλύφθη μετὰ μεγίστων κόπων, καὶ σχεδὸν ὑπάρχει ὡς περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Πλινίου. Μέρος τοῦ τείχους ἀβλαβὲς καὶ κατεσκευασμένον ἀπὸ μάρμαρα ὀρθογωνίως τεθειμένα εἴλκυσε πρὸ πάντων τὴν προσοχὴν ἡμῶν.

α Κατέβημεν ἀκολούθως εἰς τοὺς θόλους ἢ τὰ ὑπόγεια, ἐφ' ὧν ἐπέκειτο ἄλλοτε ἡ ὑπερμεγέθης πυραμὶς τοῦ Μιυσωλείου. Τὰ ὑπόγεια ταῦτα ὁμοιάζουσι κατὰ τι πρὸς τὰ τοῦ τάφου τοῦ βασιλέως Σαλμανάταρ ἐν Σιγῶνι. Ἐν τοῖς μνη-

μείοις ἐκείνοις ἐνεῦρεν ὁ Κ. Νεύτων δύο ὠραῖα ἀλαβάστρινά ἀγγεῖα μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν «Μέγας Βασιλεὺς Ξέρξης» ταῦτα προήρχοντο ὡς λέγεται ἀπὸ δώρημα, ὅπερ ὁ Βασιλεὺς Ξέρξης μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν προσέφερε, τῇ βασιλίδι Ἀρτεμισίᾳ, ἣτις ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ναυμαχίαν ταύτην. Ἡ δευτέρα Ἀρτεμισία ἐβασίλευσεν ἑκατὸν εἴκοσιν ἔτη μετὰ τὸν πόλεμον ἐκεῖνον, καὶ συνῆψε κατὰ τὴν τότε συνθήθειαν ὄλα τὰ πολυτίμα σκεῦη τῆς οἰκογενείας τῆς εἰς τὸν τάφον τοῦ βασιλέως. Ἐξεληθόντες τῶν ὑπογείων, εὐρέθημεν ἐν τῷ μέσῳ συντριμματῶν μαρμάρων παντὸς εἶδους, κίωνων ἰωνικῶν, ἀναχλύφων, κτλ.

α Κατὰ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς, τὸ πρῶτιστον μέρος τοῦ μνημείου ἦν παμμεγέθης πυραμὶς τετράγωνος ἐπὶ πολλῶν κίωνων ἐρειδομένη, καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας ἐφαίνετο τέθριππον ὑπὸ τοῦ Μχυσώλου ὀδηγούμενον. Πυραμὶς, τέθριππον καὶ κίονες κατέπεσον φύρδην μίγδην, καὶ μετὰ πολλοῦς ἀγῶνας ὁ Κ. Νεύτων ἐπέτυχεν ἀνακαλύψῃ κολοσσαῖον μαρμάρινον ἵππον, ὅστις ἀπετέλει βεβαίως μέρος τοῦ τεθρίππου, καὶ ἡρωϊκόν τι πρόσωπον, ὅπερ ἦν ἀναμφιλέκτως τὸ τοῦ βασιλέως.

Ὁ εὐρεθεὶς μαρμάρινος ἵππος ἐπεβιδιάσθη ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου Γοργόνος, ὅπερ πρὸ ἑπτὰ μηνῶν σταθμεύει αὐτόθι. Εἰς λοχαγὸς καὶ ἐν τμημα μηχανικοῦ ἐνασχολοῦνται δραστηρίως εἰς τὰς ἀνακαλύψεις ταύτας, δι' αἷς ἐργάζονται 100 ἄνδρες ἐντόπιοι. Περὶ τὰ 200 κιβώτια, πλήρη ἀργαίων ἀναχλύφων, ἐστάλησαν εἰς Ἀγγλίαν.

(Ἀμάλθεια).